Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΣΗ

ΜΙΑ ΑΣΤΡΑΠΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ







Αυτη η απεργια ηταν σαν μια αστραπη στο σκοταδι που φωτισε ξαφνικα εντονα το πραγματικο τοπιο. Σαν αστραπη εσβησε γρηγορα και ξαφνικα αλλα οχι πρωτου προλαβει να δειξει που στεκονται ολοι, εργαζομενοι, συντεχνιακη ηγεσια, πολιτικα κομματα, αστυνομια, κυβερνηση, εργοδοτες, και ολα τα μαζικα μεσα ενημερωσης.



ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απεργια στην ενδυση ταραξε τα ηρεμα νερα των "ομαλων βιομηχανικων σχεσεων", εβγαλε στην επιφανεια μερικες πραγματικοτητες και τονισε μερικα απο τα πιο σημαντικα προβληματα του εργατικου κινηματος.

Εδειξε οτι η εργατικη ταξη μπορει ξαφνικα, εκει που δεν το περιμενει κανεις, να βγει στο προσκηνιο και να γινει ο πρωταγωνιστης των γεγονοτων. Εδειξε ομως ταυτοχρονα οτι δεν φτανει μονο η δυναμη, που εχει λογω της θεσης της στη παραγωγη, αλλα χρειαζονται και αλλα για να μπορεσει να προχωρησει τους αγωνες της και να τους κερδισει. Το σπουδαιοτερο απο τα οποια, οπως φανηκε, ειναι η αναγκη για δημιουργια κινηματος βασης και μιας συνειδητης και οργανωμενης πρωτοποριας ικανης να μπαινει μπροστα σ'αυτους τους αγωνες.

Εδειξε ακομη πια ειναι η θεση της ηγεσιας των συντεχνιων και ποσο σημαντικο ειναι οι πρωτοποροι εργαζομενοι και οι αλλοι επαναστατες, που επεμβαινουν στην εργατικη ταξη, να εχουν ξεκαθαρο οτι αυτη η ηγεσια, ειναι και μια γραφειοκρατια, που επαψε απο καιρο να ειναι ενας απλως απροθυμος φιλος, αλλα ειναι πια ενας ενεργητικος, συνειδητος, ικανος, εμπειρος και οργανωμενος αντιπαλος.

Αυτη η παμφλετα εκδιδεται απο εργαζομενους που βλεπουμε την αναγκη να ανοιξει μια συζητηση πανω στα προβληματα του εργατικου κινηματος και που πιστευουμε οτι αυτος ειναι ο μονος δρομος για να μπορεσει να ξεκαθαρισει και να αναπτυχθει η επαναστατικη αριστερα στη Νοτια Κυπρο.

Στις αναφορες που υπαρχουν μεσα στο κειμενο τα τονισμενα ειναι δικα μας και τα <u>υπογραμμισμενα</u> του πρωτοτυπου.

εκδοση ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΜΑΗΣ 1987

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Στις 4 του Μαη αρχισε στη Νοτια Κυπρο μια απο τις μεγαλυτερες και η σημαντικοτερη απεργια που εγινε μετα το '74.

Εννια χιλλιαδες εργαζομενοι στη βιομηχανια ενδυσης κατεβηκαν σε απεργια διαρκειας διεκδικοντας αυξησεις Λ 1.20 σεντ στον εβδομαδιαιο μισθο τους. Οι εργαζομενοι στη βιομηχανια ενδυσης, στη συντριπτικη τους πλειοψηφεια ειναι γυναικες, και θεωρουνται το πιο χαμηλα αμειβομενο κομματι της εργατικης ταξης στη Κυπρο.

Η απεργια αφορουσε τα 90% του συνολικου αριθμου των εργαζομενων στη βιομηχανια ενδυσης σε ολοκληρη τη Κυπρο (10,000 εργαζομενοι). Στους υπολοιπους χιλιους που απασχολουνται σε εικοση βιομηχανιες ειχαν δοθει οι αυξησεις και ειχαν υπογραφει οι συλλογικες συμβασεις απο τους εργοδοτες τους.

Οι υπολοιποι βιομηχανοι ενδυσης ηταν διατεθειμενοι να δωσουν μονο Λ 0.60 σεντ σαν αυξηση.

Η συμμετοχη στη απεργια ηταν καθολικη σε ολοκληρη τη Κυπρο. Ο συνδεσμος εργοδοτων και βιομηχανων αντιδρωντας κυρηξε την επομενη ημερα "ανταπεργεια συμπαθειας" σε εφτα αλλους κλαδους, στην υποδηση, στη βαλιτσοποιια, στη μεταλλουργικη, ξυλουργικη, τυπογραφια, στους ηλεκρολογους και εισαγωγεις αυτοκινητων.

Οι συνδικαλιστικες οργανωσεις ΠΕΟ και ΣΕΚ απαντησαν με εικοσιτετραωρη απεργια συμπαραστασης σε οσες βιομηχανιες συμμετειχαν στο λοκ-αουτ, εικοσιτετραωρη απεργια στα λιμανια, και σταση εργασιας στα αεροδρομια μεχρι τις 12 το μεσημερι. Στα λιμανια και στα αεροδρομια οι εργαζομενοι αρνηθηκαν σε ολη την διαρκεια της απεργιας να φορτωνουν εμπορευματα των βιομηχανιων που απεργουν ή κυρηξαν λοκ-αουτ.

Οι απεργοι οργανωσαν κινητοποιησεις και πορειες σε ολες τις πολεις. Στη Λευκωσια εξω απο ορισμενα εργοστασια εγιναν επεισοδια με την αστυνομια, κατι πολυ σπανιο στην Νοτια Κυπρο, και καποιος εργοδοτης κακοποιησε νεαρη εργατρια. Επεισοδια εγιναν και στη Παφο οπου εργοδοτης κτυπησε ελαφρα δυο εργατριες με το αυτοκινητο του. (εργοστασιο ΒΙΟΜΙΚΑΖ, "Χαραυγη" 8/5/87)

Αρκετα συνδικατα εκδηλωσαν τη συμπαρασταση τους στους απεργους, μεταξυ των οποιων η ΟΕΛΜΕΚ (καθηγητες) και η ΠΑΣΥΔΥ (δημοσιοι) η οποια απειλησε και με απεργια. Με γενικευση της απεργιας στην βιομηχανια απειλησαν και οι δυο μεγαλες ομοσπονδιες ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Στο μεταξυ, χαρακτηριστικο της πιεσης που ενοιωθαν οι εργοδοτες και του οτι η απεργια γινονταν σε καλο χρονο επειδη υπηρχαν παραγγελιες, ηταν το οτι καθε μερα που περνουσε ενας αριθμος εργοδοτων υπογραφε την συμβαση και εδινε 90 σεντ ή και 1 λιρα αυξηση με αναδρομικα κανονικα. Μεχρι την προτελευταια μερα της απεργιας, την πεμπτη, ειχαν παρει τις αυξησεις τους 1,750 εργαζομενοι (Χαραυγη 8/5/87) απο τους 1,000 που τις ειχαν παρει αρχικα (Φιλελευθερος 5/5/87).

ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

Φυσικα, πολυ γρηγορα λειτουργησε η "τριμερης συνεργασια" και το υπουργειο Εργασιας προτεινε να δωθει επιπλεον αυξηση Λ 0.25 και μαλιστα οχι απο την αρχη του χρονου αλλα απο 1-5-87.

Οι εργοδοτες και οι ηγεσιες των ομοσπονδιων ΠΕΟ και ΣΕΚ αποδεχτηκαν το "συμβιβασμο" και καλεσαν γενικες συνελευσεις των εργαζομενων για να εγκρινουν την "κατ' αρχην συμφωνια". Στη Γ.Σ. ομως στη Λευκωσια φανηκε οτι οι εργαζομενοι αντιδρουσαν σε βαθμο

μαλιστα που δεν αφησαν τους συντεχνιακους να τους "ενημερωσουν" καν (ειχαν εμπειριες απο παλιες ενημερωσεις που κρατουσαν ωρες και ωρες) για το τι εγινε, και δεν αποδεχθηκαν τη "συμβιβαστικη" προταση του υπουργειου. Δυο αποπειρες της συντεχνιακης ηγεσιας, μια για μυστικη ψηφοφορια στους χωρους δουλειας και μια για μυστικη ψηφοφορια στη Γ.Σ. δεν περασαν και οι εργαζομενοι ψηφισαν "δια βοης" συνεχιση της απεργιας. Για πρωτη φορα ειδαμε ακομα και στην τηλεοραση τοσο εξαιρετικες και ασυνηθιστες εικονες εργαζομενων να σηκωνουν ενθουσιασμενοι τις γροθιες τους.

Η ηγεσια των συντεχνιων μετα την εμπειρια της Γ.Σ. της Λευκωσιας, φροντισε στις αλλες πολεις ετσι ωστε "οι συνελευσεις δεν πηραν τελικη αποφαση, αναμενοντες οδηγιες απο τα Γ.Σ. των συντεχνιων" (Χαραυγη 12/5/87) σχετικα με τη προταση του υπουργειου. Και το ιδιο βραδυ αποφασισαν απο μονοι τους και παρα την αποφαση της Γ.Σ. να γινει την επομενη μερα μυστικη ψηφοφορια στους χωρους δουλειας καταγγελοντας ταυτοχρονα στο τυπο οτι οι εργαζομενοι "επηρρεαστηκαν απο εξωσυνδικαλιστικα στοιχεια και δεν αποδεχτηκαν την συμφωνια":

> "...τα εξωσυντεχνιακα αυτα στοιχεια πηγαν στις συνελευσεις, και οπως μας δηλωσε συντεχνιακος παραγοντας, 'με ψευδη στοιχεια, και παραπλανητικες φημες ξεσηκωσαν τους εργαζομενους, προκαλεσαν εντονες συζητησεις, δημιουργησαν οξυ κλιμα, απειληθηκαν επεισοδια, με αποτελεσμα η συνελευση στη Λευκωσια να απορριψει την προταση και οι συνελευσεις της Λεμεσου και της Λαρνακας να διαλυθουν χωρις να θεσουν τη προταση σε ψηφοφορια...οπως πληροφορουμαστε, σε μερικες περιπτωσεις επεσαν και λιγες ψιλες' ". εφημεριδα "ΑΛΗΘΕΙΑ" 12/5/87
>
> "ΛΑΡΝΑΚΑ... Η Γενικη συνελευση των εργαζομενων της βιομηχανιας ενδυσης Λαρνακας-Αμμοχωστου... δεν πηρε τελικη θεση πανω στις προτασεις

του υπουργου Εργασιας και αποφασισε να αναμενει νεωτερες οδηγιες απο τα Γενικα Συμβουλια των Συντεχνιων Ενδυσης ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Στο μεταξυ στον χωρο εξω απο το κινηματοθεατρο, διασπαστικα στοιχεια της ΔΕΟΚ διαστρεβλωνοντας τις θεσεις των δυο Συντεχνιων προκαλουσαν τους εργατες.

Επεισοδια αποφευχθηκαν χαρη στη ψυχραιμια που επεδειξαν στελεχη των Συντεχνιων και αλλοι εργατες." "Χαραυγη" 12/5/87.

Η ανακοινωση των συντεχνιων που εβγαλαν το ιδιο βραδυ ειναι δειγμα υποκρισιας και ψευτιας: αρχιζει με το ηρωικο "η απεργια δεν εληξε", συνεχιζει με το υποκριτικο "δινουν εξαιρετικη σημασια στην τηρηση των δημοκρατικων διαδικασιων", και ολα αυτα με μονο στοχο να βαλουν απο την πισω πορτα την μυστικη ψηφοφορια και να γινει αποδεκτη η προταση Μουσιουτα "υπο τας περιστασεις", τις οποιες περιστασεις δεν εξηγησαν φυσικα.

"Οι συντεχνιες Ενδυσης, αφου μελετησαν, απο κοινου με την ηγεσια της ΠΕΟ και ΣΕΚ, τα αποτελεσματα των συνελευσεων των εργαζομενων και αφου ελαβαν σοβαρα υποψη ολες τις γνωμες των εργαζομενων, ανακοινωνουν τα ακολουθα:

1. **Ο απεργιακος αγωνας στη βιομηχανια Ενδυσης δεν εληξε.** Οι **εργαζομενοι καλουνται να συνεχισουν την απεργια** μεχρι που οι ιδιοι να παρουν ολοκληρωμενη αποφαση. Ως εκ τουτου καλουμε τις εργατριες και τους εργατες να συνεχισουν την προσελευση στα εργοστασια και την **περιφρουρηση** της απεργιας...

2. Η ηγεσια των Συντεχνιων Ενδυσης, οπως και η ηγεσια της ΠΕΟ και της ΣΕΚ, **δινουν εξαιρετικη σημασια στην τηρηση των δημοκρατικων διαδικασιων** στη διαμορφωση της θεσης των εργαζομενων εναντι της προτασης του υπουργου Εργασιας. **Δινουμε εξαιρετικη σημασια** οι εργαζομενοι να εκφρασουν υπο ομαλες συνθηκες **ελευθερα και δημοκρατικα την θεληση τους.** Γι' αυτο, η ηγεσια των Συντεχνιων, απο κοινου με την ηγεσια της ΠΕΟ και της ΣΕΚ καλουν ολους τους εργαζομενους ενδυσης στις πολεις και επαρχιες Λευκωσιας, Λεμεσου και Λαρνακας οπως προσελθουν αυριο (σημερα) Τριτη 12.5.87 στους τοπους της δουλειας τους οπου θ' αποφασισουν με μυστικη ψηφοφορια για την προταση του υπουργου και την συνεχιση ή μη της απεργιας.

3. Η ηγεσια των Συντεχνιων Ενδυσης, οπως και η ηγεσια της ΠΕΟ και της ΣΕΚ, πιστευουν οτι η προταση του υπουργου Εργασιας αποτελει **ικανοποιητικη υπο τις περιστασεις λυση.** Γι' αυτο και συμβουλευουν τους εργαζομενους να την αποδεχτουν και να ψηφισουν υπερ της ληξης της απεργιας." ("Χαραυγη" 12/5/87)

Φυσικα μεσα σε τετοιο κλιμα πιεσεων και απομονωσης του καθε εργοστασιου οι εργαζομενοι "ψηφισαν" (65% υπερ, 35% κατα, παρολο που δεν δημοσιευτηκαν αναλυτικα αποτελεσματα κατα εργοστασιο, και πολλοι εργαζομενοι ανησυχουσαν οτι ισως πλαστογραφηθηκαν τα αποτελεσματα!) να σταματηση η απεργια. Επισης η εφημεριδα "Σοσιαλιστικη Εκφραση" του Μαη (αρ. 168) γραφει οτι:

"οι συντεχνιακοι υπολογισαν σαν θετικες τις ψηφους ολων των εργατων που ηδη δουλευαν επειδη οι εργοδοτες τους υπογραψαν συμβαση. Ακομα θεωρησαν θετικες τις ψηφους των εργατων που ψηφισαν ΟΧΙ οταν λιγο αργοτερα δεκτηκαν να πιασουν δουλεια αφου οι συντεχνιακοι ηγετες και οι εργοδοτες τους υποσχεθηκαν σωστα αναδρομικα".

Οι πιο χαμηλα αμοιβομενες εργατριες κερδισαν τελικα μετα απο μιας εβδομαδας απεργια σαν προσθετη αυξηση στις Λ 0.60 που εδιναν απο την αρχη οι εργοδοτες αλλες Λ 0.25 και μαλιστα οχι αναδρομικα απο την αρχη του χρονου οπως τις Λ 0.60 αλλα απο την αρχη του Μαη! Οσο και αν αυτα αυξανονται με την ΑΤΑ δεν παυουν να ειναι ψιχουλα, ιδιως αν παρουμε υποψη το γεγονος οτι αυτη τη φορα οι εργοδοτες εχοντας παρει μετα απο καιρο αρκετες παραγγελιες ηταν πραγματι στριμωγμενοι.

Εναντια στην αποδοχη των προτασεων του Υπουργειου σταθηκε μονο μια αριστερη οργανωση, η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" που εκδιδει την εφημεριδα "Σοσιαλιστικη Εκφραση", η οποια απο την αρχη υποστηριξε την απεργια κερδιζοντας ετσι το μισος της ηγεσιας των συντεχνιων.

Αντιθετα, παρα την φασαρια που εγινε σε σχεση με την ΔΕΟΚ, η υποστηριξη της προς τους απεργους ηταν τελειως δημαγωγικη και σε προεκλογικη βαση. Το ποσο ενδιαφερεται για τα συμφεροντα των εργατων η ΔΕΟΚ και η ΕΔΕΚ φαινεται απο το οτι το κομμα υποστηριζει το 3% για την αμυνα και τον Παπανδρεου που δεν εχει τιποτα να ζηλεψει απο την θατσερ σε αντεργατικη πολιτικη. Απο την αρχη της διασπαστικης εμφανισης της, η ΔΕΟΚ το μονο για το οποιο ενδιαφερθηκε πραγματικα ηταν να πετυχει την αναγνωριση της.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΝΟΥΜΕ

ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ

Γενικα οι εργοδοτες τα τελευταια χρονια (και το κρατος σαν εργοδοτης) εχουν περασει σε μια περιοδο επιθεσης, προσπαθωντας και καταφερνοντας οχι μονο να μην παραχωρουν αιτηματα αλλα να προβαλουν και ανταιτηματα και μαλιστα προκλητικα ακομα και για τους συντεχνιακους ηγετες, οταν αρνουμενοι να παρακαθησουν σε διαπραγματευσεις, οπως πολυ προσφατα στις τραπεζες και αλλου, τους αμφισβητουν τον ρολο τους. Αν σε περιοδους "πληρους απασχολησης" οι εργοδοτες χρειαζονται τους συντεχνιακους ηγετες για να ελεγχουν τις "υπερβολικες απαιτησεις" των εργαζομενων, οταν εμφανιστηκε μια σχετικη ανεργια υπολογισαν οτι μπορουν να τα βγαλουν περα μονοι τους, οχι πια με την πειθω αλλα απειλωντας.

Η επιθεση αρχισε απο το 1980 ακομα, με την δημιουργια και διαδοση του μυθου για τους "προνομιουχους" δημοσιους και ημικρατικους, που ειχε σαν αποτελεσμα οχι μονο την καθηλωση των μισθων τους και την ελαττωση των μισθων προσληψης, αλλα και διασπαση που δημιουργηθηκε μεσα στην εργατικη ταξη, οταν οι δημοσιοι εγιναν ο νεος "ταξικος εχθρος". Ακολουθησε το 1984, με την καθιερωση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα". Ηταν η πρωτη φορα μετα το '74 (με την καταργηση της ΑΤΑ και τις "εθελοντικες" μειωσεις μισθων κατα 20%) που το "Κυπριακο" δεν χρησιμοποιουνταν πια μονο σαν δικαιολογια για να μη ζηταν πολλα οι εργαζομενοι, αλλα και για να βαλει κατευθειαν το χερι στην τσεπη των εργαζομενων το κρατος. Τελος, αναλογα με την περιοδο, ερχονταν και εφευγαν οι απειλες εναντια στην ΑΤΑ, που μερικες φαινεται οτι ισως εγιναν στα σιωπηλα πραγματικοτητα, με διαφορες αλλαγες του δεικτη.

Η κατασταση ομως ειδικα στη βιομηχανια ενδυσης ειχε και ενα αλλο πολυ σημαντικο χαρακτηριστικο τους τελευταιους μηνες. Οταν ξεκινησε η απεργια ειχαν ανοιχτει πολλες πιστωσεις και παραγγελειες αμεσως μετα την προηγουμενη κριση στην βιομηχανια ενδυσης που προκαλεσε το 1985 η αρνηση της Λιβυης (στην οποια πηγαινε ο κυριος ογκος των εξαγωγων της βιομηχανιας) να αποπληρωσει τα χρεη της και να βαλει αλλες παραγγελιες. Γενικα ηταν περιοδος ανακαμψης:

"Τα κυριοτερα χαρακτηριστικα των εξελιξεων κατα τους πρωτους μηνες του 1987 ηταν η εμφανιση τασεων ανακαμψης των εγχωρια παραγομενων αγαθων... και γενικοτερα η παραπερα σημαντικη διευρυνση των εξαγωγων...

... η πτωτικη ταση των εξαγωγων φαινεται οτι **αντιστραφηκε κατα το τελευταιο τριμηνο του 1986.** Κατα τους μηνες Ιανουαριο Φεβρουαριο 1987 υπολογιζεται οτι οι εγχωριες εξαγωγες αυξηθηκαν κατα 17.5%... Η βελτιωση των εξαγωγων οφειλεται στην ανακαμψη της εξωτερικης ζητησης για βιομηχανικα προιοντα, κυριως για ειδη ενδυσης" Χαραυγη 7/5/87 σελ. 5.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΣΗ

Ολα αυτα ηταν πολυ καλα νεα για τους εργατες που θα μπορουσαν να πιεσουν πολυ πιο αποτελεσματικα τους βιομηχανους, και δεν φοβοντουσαν για την ωρα την ανεργια. Ο συνδιασμος μιας ανακαμψης που ακολουθει αμεσως μετα απο μια περιοδο κρισης, χτυπηματος των εργατων και ανεργιας μπορει να γινει εκρηκτικος:

"... Εδω παρατηρουμε μια επιδεινωση στην διαρκεια δωδεκα, δεκατριων ή δεκατεσσαρων μηνων. Πως εκφραζεται αυτη η επιδεινωση; Σημερα υπαρχουν, για παραδειγμα, χιλιοι εργατες, την επομενη μερα υπαρχουν 999 ή 998 ή 997, και αυτη η επιδεινωση συνεχιζεται συστηματικα για 15 μηνες.

Ο 996ος εργατης λεει στον εαυτο του: 'Αυριο θαρθει η σειρα μου.' Απο τοτε που αρχισε η επιδεινωση, ενας αριθμος απο εργατες εχουν απολυθει απο το εργοστασιο. Στους εργατες επικρατει ενα αισθημα πληρους αβεβαιοτητας. Ο καπιταλιστης δεν εξαρταται απο αυτους, ενω αυτοι βρισκονται τελειως στο ελεος του. Αυτο το αισθημα καταπτωσης πραγματι επικρατουσε σε πλατιους κυκλους εργατων. Τωρα ας υποθεσουμε αντιθετα οτι ενας ακομα εργατης προστεθηκε στο εργοστασιο. Υπαρχουν τωρα 1,001 εργατες, μετα υπαρχουν 1,002 εργατες, και ουτω καθεξης. Απο στατιστικη αποψη αυτη ειναι μια ασημαντη αυξηση. Απο την αποψη του πως αισθανονται οι εργατες εχει τεραστια σημασια. Αρχικα ειναι 1,000. Μετα υπαρχουν 1,001, και μετα 1,002, και ουτω καθεξης. Αυτο σημαινει οτι το εργοστασιο παει καλα και ο εργατης αρχιζει να νοιωθει το εδαφος πιο σταθερο κατω απο τα ποδια του." (Λ. Τροτσκυ, "ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" αγγλικη εκδοση, τομος 2, σελ. 68)

Κατι παρομοιο συνεβαινε το '85-86 στην βιομηχανια ενδυσης. Οι απολυσεις ερχονταν απανωτες, εργοστασια εκλειναν, πολλες εργατριες αναγκαστηκαν να δουλευουν με το κομματι στα σπιτια τους. Οποια εργοστασια εμειναν ανοικτα ειχαν καθε ευκαιρια να αυξησουν την "παραγωγικοτητα" και την πειθαρχια, που ετσι και αλλοιως ειναι παροιμιωδεις στην βιομηχανια αυτη. Μπορουμε να συνοψισουμε ετσι το περασμα απο την κριση στην ανακαμψη:

"... Η κριση ηταν μια περιοδος ελπιδων που διαψευσθηκαν και οργης, συχνα ανημπορης οργης. Καθως ξετυλιγεται η ανακαμψη θα δωσει μια διεξοδο για να μεταφραστουν σε δραση αυτα τα αισθηματα" (Λ. Τροτσκυ, "Πλημυριδα" απο το βιβλιο "ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" αγγλικη εκδοση, τομος 2, σελ. 82.)

Κοιταζοντας εκ των υστερων τα πραγματα, ετσι και εγινε, χωρις αυτο να σημαινει βεβαια οτι ηταν αναποφευκτο να γινει ετσι.

ΟΙ ΗΓΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ

Περναμε μια εντονα προεκλογικη περιοδο και το ΑΚΕΛ μετα την ηττα του '85 προσπαθει να κανει οτι μπορει για να μην χασει αλλους ψηφοφορους, ελπιζοντας μαλιστα να ξανακερδισει ενα μερος απο τα χαμενα. Ετσι εμφανιζεται σαν υπερμαχος της "αλλαγης" ξαναγυριζοντας στις εθνικιστικες "αντικατοχικες πορειες", κανει εκστρατειες για δημοψηφισμα εναντια στην ΕΟΚ, και γενικα παρουσιαζεται πολυ αντιπολιτευτικο σε αλλα οικονομικα και συνδικαλιστικα θεματα. Μεσα σε αυτο το κλιμα, η ΠΕΟ ξεχασε ακομα και την πολυχρονη εχθρα της εναντιον των "προνομιουχων" δημοσιων και ημικρατικων υπαλληλων.

Φυσικα η ΣΕΚ δεν μπορει να μεινει εξω απο αυτο το παιχνιδι, και αρκετες φορες υποχρεωνεται απο την πιεση της βασης και απο τον φοβο μη χασει μελη σε αλλες συντεχνιες να δειχνει μαχητικη. Ειναι χαρακτηριστικο οτι ακομα και μελη του ΑΚΕΛ παραπονιονταν μετα τις τελευταιες εκλογες οτι συχνα η ΣΕΚ εμφανιζεται σαν πιο αριστερη απο την ΠΕΟ.

Σε μια τετοια λοιπον περιοδο, οι επιθεσεις του ΟΕΒ παιρνουν μια αλλη διασταση απο οτι σε αλλες εποχες.

και η "οικονομια του τοπου"

Αν ομως υπηρχαν πολλοι παραγοντες που εκαναν την συντεχνιακη ηγεσια να θελει να εμφανιζεται μαχητικη, υπηρχε και ενας πολυ σπουδαιοτερος και χειροπιαστος παραγοντας που καθοριζε την σταση τους.

Η βιομηχανια ενδυσης ειναι ο κατ'εξοχην εξαγωγικος τομεας με τα 23% του συνολικου αριθμου των εξαγωγων, κατι που την κανει το "καμαρι" της Κυπριακης βιομηχανιας και γενικοτερα της "οικονομιας του τοπου", που ειναι πολυ αγαπητη στους συντεχνιακους ηγετες, οπως αμετρητες φορες και απο πολυ παλια εχουν διακυρηξει:

> "Η ΠΕΟ θα καθορισει την πολιτικη της για το μελλον μακραν καθε ανευθυνοτητας και δημαγωγιας, και με γνωμονα τα συμφεροντα της εργατικης ταξης... και κατα τροπο που να εξασφαλιζεται η ικανοποιητικη αναπτυξη της οικονομιας, ουτως ωστε να ενισχυεται το οικονομικο υποβαθρο του πολιτικου μας αγωνα" (18ο συνεδριο ΠΕΟ, 1979 σελ. 49)

> "Καλουμεν την κυβερνηση οπως προχωρηση προγραμματισμενα μαζι με τους εργοδοτες και τους εργατες στην ληψη μετρων για οικονομικη σταθεροτητα και περισυλλογη. Καλουμε τα μελη μας και ολους τους εργαζομενους να μοχθησουν για αυξηση της παραγωγικοτητας, και εξυψωση της οικονομιας μας." (Απο την Εισηγητικη ομιλια του Γενικου Γραμματεα στο Παγκυπριο Συνεδριο της ΣΕΚ-ΕΠΟΕΤ - 12/4/81).

Ετσι ειναι σιγουρο οτι οι ηγεσιες των συντεχνιων οταν ξεκινουσαν αυτη την απεργια ηθελαν βεβαια να ανεβασουν το κυρος τους και στους εργοδοτες και στους εργαζομενους, αλλα δεν επιθυμουσαν καθολου να κτυπησουν συγχρονως και τις εξαγωγες που μολις ειχαν αρχισει να παιρνουν πανω τους, ουτε και να κλονισουν την "οικονομια του τοπου". Ο τροπος με τον οποιο ηρθαν σε ανοικτη συγκρουση με τους ιδιους τους εργαζομενους, και ο τροπος που εσπασαν την απεργια που τους αφησε εκτεθειμενους σε ενα σημαντικο αριθμο εργαζομενων σαν απεργοσπαστες μαρτυρει το ποσο μεγαλη θα ηταν η ζημια απο την συνεχιση της απεργιας. Ειναι χαρακτηριστικος ο τροπος που παρουσιασε ο αστικος τυπος το προβλημα:

"Σε ποιο αβυσσαλεο βαραθρο συρονται οι μεχρι σημερα καλα και ικανοποιητικα συντηρουμενες ομαλες βιομηχανικες σχεσεις;...σε ποιο βαθμο ναρκοθετουμε την οικονομια του τοπου μας- βασικο στηριγμα, οπως εχουμε εθισθει να λεμετου αντικατοχικου, απελευθερωτικου μας αγωνα;" εφημεριδα Φιλελευθερος 6/5/87

Και οπως ειδαμε ηταν ενα θεμα στο οποιο οι ηγεσιες των συντεχνιων απο καιρο ειχαν ξεκαθαρισει την θεση τους: Ολα για την "οικονομια του τοπου μας" και τον "απελευθερωτικο μας αγωνα"

Ο ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ

Πρεπει λοιπον να δουμε την απεργια στην βιομηχανια ενδυσης και τον τροπο που εδρασαν οι εργοδοτες, οι ηγεσιες των συντεχνιων και οι εργαζομενοι παιρνοντας υποψη ολα τα πιο πανω: οτι ηταν προεκλογικη περιοδος, οτι η βιομηχανια ενδυσης μπηκε σε ανακαμψη μετα απο κριση (κατι που ενω μπορουσε να δωσει διεξοδο στην συσσωρευμενη αγανακτηση των εργαζομενων αντιθετα στη συντεχνιακη ηγεσια προκαλουσε ανησυχια μηπως χαλασει αυτη η ανακαμψη), και τελος την γενικη διαθεση της εργοδοσιας οχι μονο να επιτεθει στους εργαζομενους αλλα και να αμφισβητησει το ρολο των "κοινωνικων εταιρων" τους, των συντεχνιακων ηγετων.

Ετσι ξεκινησε η απεργια και πηρε διαστασεις η αντιπαραθεση. Αλλα κανεις δεν φανταζοταν οτι θα μπορουσε να παρει τετοια δυναμικη απο τους ιδιους τους εργαζομενους ωστε να κινδυνεψουν να χασουν τον ελεγχο οι ηγεσιες των συντεχνιων.

ΣΑΝ ΜΙΑ ΑΣΤΡΑΠΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Σιγουρα δεν ηταν μια απεργια "σαν τις αλλες". Ειναι η πρωτη φορα που γινονται στη Νοτια Κυπρο μετα το '74 απεργιες και μπουκοταζ συμπαραστασης. Ειναι η πρωτη φορα που οχι μονο αμφισβητηθηκε η αποφαση της ηγεσιας των συντεχνιων αλλα οι εργαζομενοι, απλες γυναικες εργατριες, αντεδρασαν με τελειως απροσδοκητο τροπο - μαζικη συμμετοχη, ενθουσιασμος και φωνες, φασαρια μεσα στην Γ.Σ., και αρνηση να αφησουν τους συντεχνιακους ηγετες να τους ενημερωσουν καν. Ειναι τελος η πρωτή φορα που φανηκε τοσο καθαρα και σε τοσο πολυ κοσμο ο απεργοσπαστικος ρολος της ηγεσιας των συντεχνιων.

Αν το τελικο αποτελεσμα ηταν μια ηττα, υπαρχουν ωστοσο δυο οψεις στα περισσοτερα γεγονοτα. Αυτη η απεργια ηταν σαν μια αστραπη στο σκοταδι που φωτισε ξαφνικα εντονα το πραγματικο τοπιο. Σαν αστραπη εσβησε γρηγορα και ξαφνικα αλλα οχι πρωτου προλαβει να δειξει που στεκονται ολοι, εργαζομενοι, συντεχνιακη ηγεσια, πολιτικα κομματα, αστυνομια, κυβερνηση, εργοδοτες, και ολα τα μαζικα μεσα ενημερωσης:

> "Ποια ειναι η σχεση... των πολιτικων γεγονοτων με τα πολιτικα συνθηματα; της πολιτικης πραγματικοτητας με την πολιτικη ιδεολογια;... η μεγαλη προοδευτικη σημασια ολων των κρισεων, ακομη και των πιο σοβαρων, των πιο δυσκολων και των πιο οδυνηρων, συνισταται αναμεσα στ' αλλα, ακριβως στο οτι με θαυμαστη ταχυτητα, δυναμη και σαφηνεια, ξεσκεπαζουν και σαρωνουν τα σαθρα - εστω και καλοπροαιρετα - λογια, τους σαθρους - εστω και αν εγιναν ξεκινωντας απο τις καλυτερες προθεσεις - θεσμους" Λενιν Απαντα τομ. 27 σελ. 85

Η απεργια δεν μπορει σιγουρα να χαρακτηριστει σαν μια απο τις "πιο σοβαρες δυσκολες και πιο οδυν-

ρες" κρισεις, και ομως ξεσκεπασε αρκετα λογια και θεσμους, κατι που το καταλαβαν και το εκφρασαν πρωτοι απ' ολους οι ιδιοι οι αστοι:

"Η προσφατη απεργια στην Βιομηχανια ενδυσης πρεπει να υπηρξε **αρκετα διδακτικη...**

Στα τελευταια χρονια, η Κυπρος περηφανευονταν για τις καλες της βιομηχανικες και εργατικες σχεσεις. Η φιλοσοφια της Τριμερους Συνεργασιας των Κοινωνικων Εταιρων (Κυβερνησης, εργοδοτων και εργαζομενων) αποτελουσε προτυπο και παραδειγμα για πολλες χωρες. Και οι τρεις πλευρες ησαν ευτυχεις και περηφανες για τη συμβολη τους στην αγαθη και αποδοτικη αυτη συνεργασια...

Τελευταια ομως, το κλιμα αυτο της υφεσης αρχισε να διαταρασσεται..." Εφημεριδα "Οικονομικη" 16/5/87.

Η "Τριμερης Συνεργασια" ηταν μονο ενας απο τους θεσμους που ξεσκεπαστηκαν απο την Γ.Σ. των εργατριων ενδυσης, η οποια ξαφνικα αποκαλυψε οτι εκτος απο τους τρεις "Κοινωνικους συνεταιρους" (τους εργοδοτες, την κυβερνηση και την συντεχνιακη ηγεσια) υπηρχε και καποιος τεταρτος ενδιαφερομενος:

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ - ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ

Το πρωτο που εδειξε η απεργια ηταν οτι η εργατικη ταξη μπορει ξαφνικα και εκει που δεν το περιμενει κανεις να βγει στο προσκηνιο απο την απραξια, και να δρασει ανεξαρτητα. Εδειξε οτι δεν ειναι καταδικασμενη να μενει απαθης θεατης ή να δρα μονο υπακουοντας οπως οι στρατιωτες στις εντολες των αξιωματικων και των στρατηγων. Εδειξε οτι αυτες τις εντολες που στρεφονται εναντια της δεν ειναι καταδικασμενη να τις αποδεχεται μοιρολατρικα παντου και παντα.

Και αυτο το εκανε το πιο χαμηλο και βασανισμενο ισως κομματι της, οχι μονο απο οικονομικη αποψη, αλλα και κοινωνικη και πολιτικη. Αυτες οι γυναικες εργατριες τα καταφεραν σχεδον μονες τους να περιφρουρησουν την απεργια, να βγαλουν αλλα εργοστασια εξω, να αντισταθουν στις "μεσολαβητικες" προτασεις ενος υπουργου και να αψηφισουν τους "υπευθυνους" και "εγκυρους" ηγετες των συντεχνιων τους.

Η εργατικη ταξη λοιπον μπορει ξαφνικα και χωρις προειδοποιηση να γινει ο πρωταγωνιστης. Δεν το κανει βεβαια αυτο στα καλα καθουμενα, εχουν σημασια οι συνθηκες και οι περιστασεις, αλλα ουτε ο σοφοτερος και ικανοτερος πολιτικος, αστος ή αριστερος, δεν μπορει να προβλεψει με σιγουρια αν θα το κανει ή οχι την συγκεκριμμενη ιστορικη στιγμη.

Αυτο βεβαια δεν ειναι τιποτα το καινουργιο, υπαρχουν πολλα προηγουμενα στην ιστορια που ομως ειτε δεν εγιναν παρομοια στην Κυπρο ειτε εχουν ξεχαστει. Ενα χαρακτηριστικο τετοιο παραδειγμα που κανεις δεν το περιμενε ηταν η μεγαλη κινητοποιηση των φοιτητων και η ακομα μεγαλυτερη απεργια των Γαλλων εργαζομενων τον περιφημο Μαη του 1968, μεσα σε περιοδο γενικης καπιταλιστικης ανοδου.

Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ - ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ

Το δευτερο που φανηκε καθαρα ηταν η απεργοσπαστικη συμπεριφορα της συντεχνιακης γραφειοκρατιας.

Και πρωτα, τι εννοουμε και γιατι χρησιμοποιουμε την εκφραση συντεχνιακη γραφειοκρατια; Δεν εννοουμε τον καθε εμμισθο ή τον καθε συνδικαλιστη που εχει καποια θεση στον μηχανισμο των συντεχνιων αλλα την σχετικα μικρη εκεινη κατηγορια ανθρωπων που εχουν εδραιωθει μεσα στον μηχανισμο της συντεχνιας, και εχουν θεσεις κλειδια απο τις οποιες παιρνουν λιγοπολυ αυθαιρετα ολες τις αποφασεις που αφορουν την

λειτουργια και την πολιτικη της συντεχνιας. Αυτους που εξαιτιας της θεσης τους και του τροπου οργανωσης και λειτουργιας των συντεχνιων εχουν την δυνατοτητα να ελεγχουν ολον τον μηχανισμο.

Εχει μεγαλη σημασια να μην μενουμε στον ορο "ηγεσια των συντεχνιων" και ετσι να μη βλεπουμε οτι αυτη η ηγεσια ειναι πια και μια γραφειοκρατια. Ενα κοινωνικο στρωμα δηλαδη με τα δικα του ξεχωριστα χαρακτηριστικα, θεση στην κοινωνια, επιδιωξεις και συμφεροντα, που επιπλεον οχι μονο δεν ειναι πια ο εκτελεστης των αποφασεων της βασης, των απλων μελων της συντεχνιας, αλλα ουτε ειναι και ο συνεπης καθοδηγητης της στην ταξικη παλη, δηλαδη μια ηγεσια που βοηθαει στην συνειδητοποιηση και την δραστηριοποιηση της εργατικης Ταξης.

Μια οχι γραφειοκρατικοποιημενη "ηγεσια" των συντεχνιων δηλαδη ενα πιο πρωτοπορο και ενεργο κομματι απο αυτους τους ιδιους τους εργαζομενους μαζι με ατομα απο αλλα κοινωνικα στρωματα που ομως ταυτιζονται με τα συμφεροντα της εργατικης ταξης θα μπορουσε να ηταν καλη ή κακη, ικανη ή ανικανη, τιμια ή πουλημενη. Σε καθε περιπτωση, θα μπορουσε να αλλαχθει απο τους εργατες, ή να πεισθει να αλλαξει τακτικη, μια και θαταν η "ηγεσια τους".

Κατι τετοιο ομως δεν μπορει να γινει ετσι ευκολα με την γραφειοκρατια που εχει ξεφυγει σε μεγαλο βαθμο απο τον ελεγχο των απλων μελων. Το οτι συνεχιζει να εκλεγεται δεν σημαινει οτι μπορει να ελεγχθει ή να αλλαχθει ευκολα. Ολοι οσοι εχουν ζησει την λειτουργια των σημερινων συντεχνιων ξερουν ποσο ελεγχο εχει η γραφειοκρατια πανω στην ιδια την εκλογικη διαδικασια και ποσο μικρη δυνατοτητα αφηνουν να εμφανιστει μια αντιπολιτευση, ιδιαιτερα στις περιπτωσεις που παιζουν μεγαλο ρολο οι εμμισθοι.

Ετσι παρολο που η εργατικη ταξη δημιουργησε τις συντεχνιες, και μαζι με αυτες την ηγεσια τους, αυτη η

ηγεσια με τον καιρο και εξαιτιας των συνθηκων (εθνικη ενοτητα μπροστα στον "εξωτερικο" εχθρο, ταξικη συνεργασια μεσα σε καλες οικονομικες συνθηκες) μετατραπηκε σε γραφειοκρατια, που βρεθηκε εξω και πανω απο την εργατικη ταξη. Οχι βεβαια ανεξαρτητη απο την εργατικη ταξη αλλα σιγουρα υποκινουμενη απο πολυ διαφορετικα συμφεροντα και κοινωνικες πιεσεις απο αυτες που δεχονται οι εργατες που υποτιθεται οτι εκπροσωπουν.

πως οι συνδικαλιστες γινονται γραφειοκρατες

Αν θελησουμε να κρινουμε τους συντεχνιακους ηγετες απο το τι ισχυριζονται ή εστω απο το πως ξεκινησαν την καριερα τους, απο τις ιδεες τους, την συνειδηση που εχουν ή ειχαν για τον εαυτο τους, τοτε θα πεσουμε σιγουρα εξω. Οπως το ειπε επιγραμματικα ο Μαρξ:

> "Το τι ειναι οι ανθρωποι δεν καθοριζεται απο τη συνειδηση τους, αλλα, αντιστροφα το κοινωνικο τους ειναι καθοριζει τη συνειδηση τους." (εισαγωγη στην "Κριτικη της Πολιτικης Οικονομιας")

'Η ακομη:

> "Το ζητημα δεν ειναι ποιο στοχο <u>οραματιζεται</u> για την ωρα ο ενας ή ο αλλος προλεταριος, ή ακομα και ολοκληρο το προλεταριατο. Το ζητημα ειναι <u>τι ειναι το προλεταριατο</u> και ποιο δρομο θα αναγκαστει ιστορικα να παρει συμφωνα με την δικια του <u>φυση</u>" (Μαρξ, Η Αγια Οικογενεια)

Με τον ιδιο ακριβως τροπο δεν εχει σημασια τι νομιζουν οι ιδιοι οι γραφειοκρατες για τον εαυτο τους, ουτε τι νομιζουν οι εργαζομενοι ή οι κεφαλαιοκρατες γι' αυτους. Σημασια εχει πραγματι <u>τι ειναι</u> η συντεχνιακη γραφειοκρατια, ποια ειναι η φυση της και τι <u>αναγκαζεται</u> να κανει. Για να καταλαβουμε την συμπεριφορα-τους πρεπει να εξετασουμε οχι το τι ισχυριζονται οι ιδιοι ουτε το τι νομιζει ο κοσμος γι'

αυτους, αλλα τι σημαινει να ειναι κανεις συντεχνιακος ηγετης σημερα.

Οι συντεχνιακοι ηγετες βρισκονται απο οικονομικη και κοινωνικη αποψη σε πολυ διαφορετικη θεση απο τα απλα μελη της συντεχνιας, τα οποια υποτιθεται οτι εκπροσωπουν. Οταν ειναι εμμισθοι εχουν συνηθως μεγαλυτερο μισθο ή τουλαχιστον αλλα ωφεληματα (ταξιδια, δειπνα, δωρα, γνωριμιες κλπ), ευκολοτερη δουλεια και ανωτερη κοινωνικη θεση απο τα μελη.

Οταν δεν ειναι εμμισθοι, οπως στις συντεχνιες των κρατικων των ημικρατικων και των τραπεζικων, ειναι κοινο μυστικο οτι οποιος ανεβαινει ψηλα μεσα στη συντεχνια, ανεβαινει μετα και επαγγελματικα. Ακομα, υπαρχουν ενα σωρο "μικροεκδουλευσεις" και "καλοπιασματα" (οπως μια θεση για τον συγγενη και αλλα παρομοια), απο τα οποια ωφελουνται συχνα. Υπαρχει επισης και γι' αυτους η αιγλη το κυρος και η κοινωνικη προβολη που περιβαλλει ολους τους "υπευθυνους συνδικαλιστες ηγετες" στην υπολοιπη κοινωνικη ζωη τους.

Ολα αυτα ισοδυναμουν με μια καθημερινη δωροδοκια των συντεχνιακων ηγετων οχι μονο απο την διευθυνση αλλα και απο τον υπολοιπο κρατικο μηχανισμο, τις μεγαλες εφημεριδες, τα πολιτικα κομματα και ολους τους υπολοιπους μηχανισμους που στηριζουν την εκμεταλλευτικη μας κοινωνια, που τους δινονται για να διατηρουν την "κοινωνικη γαληνη" και τις "καλες βιομηχανικες σχεσεις". Ετσι οχι μονο ειναι αλλα αισθανονται και οι ιδιοι ανωτεροι απο τους εργατες και υπαλληλους που εκπροσωπουν.

Φυσικα δεν εχει ιδιαιτερη σημασια αν ξεκινησαν απο απλοι εργατες ή υπαλληλοι, τωρα πια ειναι κατι το διαφορετικο. Ακομα και αυτοι που εχουν μικρη θεση μεσα στον συντεχνιακο μηχανισμο πιεζονται και ελεγχονται παραπανω απο την οργανωμενη συντεχνιακη γραφειοκρατια παρα απο τα εξατομικοποιημενα απλα μελη, γιατι

σε τελευταια αναλυση η εξελιξη τους και οι προσδοκιες τους εξαρτωνται κυριως απο την ηγετικη γραφειοκρατια. Εξαλλου ουτε κανενας απο αυτους εχει να αντιμετωπισει ουτε την καρτα που χτυπανε οι εργατριες στην ενδυση ακομα και για να πανε στην τουαλλετα, ουτε το βρισιδι και την καθημερινη αβεβαιοτητα για την διατηρηση της δουλειας τους, ουτε την μηχανικη και απανθρωπη φυση της εργασιας τους.

μεσαζοντες

Για τους εργατες, ο ταξικος αγωνας εχει σημασια επειδη μεσα απο αυτον μπορουν να καλυτερεψουν την ζωη τους, αρα εχει σημασια οταν κερδιζουν εκεινους τους αγωνες απο τους οποιους εξαρτωνται ζωτικα θεματα, οχι μονο ο μισθος αλλα και οι συνθηκες δουλειας, δηλαδη το πως περνουν το μεγαλυτερο μερος της ζωης τους.

Αντιθετα για τους γραφειοκρατες, αυτο που τους δινει αξια και κοινωνικη υποσταση, οπως το αντιλαμβανεται η συντριπτικη πλειοψηφια των συντεχνιακων, ειναι ο ρολος του μεσαζοντα και του διαπραγματευτη αναμεσα στην εργατικη ταξη και τους εργοδοτες. Αρα για αυτους δεν ειναι τοσο η νικη ή το τι θα κερδιθει που εχει σημασια, αλλα να παιζουν αυτοι τον πρωτο ρολο στις σχεσεις αναμεσα σε εργατες και εργοδοτες, και οι αγωνες να μην ειναι τοσο σκληροι ωστε να απειληθει πολυ η ησυχια τους.

Ακομα ολοι οι ανωτεροι συντεχνιακοι ηγετες λειτουργουν και καλοπερνουν μεσα στο υπαρχον συστημα, και θα λειτουργουν επιτυχημενα (γι' αυτους), μονο αν το συστημα το ιδιο λειτουργει επιτυχημενα και υπαρχει οικονομικη και κοινωνικη "σταθεροτητα". Αν τα αιτηματα των εργατων απειλουν τις αναγκες της "εθνικης οικονομιας" (δηλαδη του ελληνοκυπριακου καπιταλισμου) και την κοινωνικη "ομαλοτητα", τοτε πρωτα θα φροντισουν γι' αυτες τις αναγκες θυσιαζοντας τις αναγκες των εργατων. Ετσι φροντιζουν να παρουσιαζουν τις αναγκες των ελληνοκυπριων αστων (που συμφωνουν σε ενα

βαθμο με τα δικα τους συμφεροντα) σαν λιγο-πολυ ιδιες με τα συμφεροντα των εργατων, καλυπτοντας τις με τον γενικο ορο "οικονομια του τοπου":

> "...αν θελουμε να κρατησουμε αυτο που εχουμε κερδισει και να το βελτιωσουμε, η οικονομια του τοπου πρεπει οχι μονο να διατηρησει τη σταθεροτητα της αλλα και να συνεχισει σταθερα την αναπτυξη της.
>
> Αν θελουμε λοιπον να προωθησουμε πιο περα τους στρατηγικους μας στοχους, δηλαδη να βελτιωσουμε περισσοτερο το βιοτικο μας επιπεδο, να κανουμε δικαιοτερη την κατανομη του εθνικου εισοδηματος, να βελτιωσουμε την απασχοληση, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.
>
> ... σε κεινους που που επιδιωκουν βελτιωση του βιοτικου επιπεδου παραμελωντας και αγνοωντας την προοδο και την αναπτυξη της οικονομιας εμεις λεμεν οτι επιδιωκουν απραγματοποιητους στοχους" (ομιλια Ζιαρτιδη Εργατικο Βημα 21-11-79.)

Πολυ χαρακτηριστικο οτι τους ενδιαφερει πρωτα απο ολα ο ρολος τους σαν μεσαζοντες και διαπραγματευτες ειναι οτι κρατουν την πιο σκληρη σταση οταν προκειται για θεματα αναγνωρισης της συντεχνιας ή αρνησης της εργοδοσιας να διαπραγματευτει μαζι τους ή καποιας προκλητικης αθετησης υποσχεσης της εργοδοσιας, δηλαδη στις περιπτωσεις εκεινες οπου κινδυνευει ή θιγεται το κυρος τους ή η ιδια η υπαρξη-τους - Κατι παρομοιο οπως θα δουμε συνεβηκε σε ενα βαθμο και στην απεργια της ενδυσης.

Ακομα, οσο μεγαλυτερη πρωτοβουλια και ανεξαρτητη δραση εχουν τα μελη, τοσο μειωνεται η δικια τους σημασια, αξια και σπουδαιοτητα, τοσο φευγουν απο το προσκηνιο. Ακομα και για τα πιο ασημαντα θεματα ή και σε θεματα που συμφωνουν και οι ιδιοι βλεπουν με

καχυποψια και ανησυχια οποιαδηποτε πρωτοβουλια της βασης - οπως την κυκλοφορια ενος φυλλαδιου, το μαζεμα υπογραφων ή την οργανωση συμπαραστασης σε καποιο κλαδο που απεργει. Αντιθετα τους αρεσει να εμφανιζουν σαν αγωνες τις "σκληρες διαπραγματευσεις" τους με τους εργοδοτες ή την κυβερνηση.

οι δυο ψυχες της γραφειοκρατιας

Αν ομως εχει καταφερει η γραφειοκρατια να ξεφυγει απο τον ελεγχο της εργατικης ταξης, δεν μπορει κιολας να υπαρξει ανεξαρτητα απο αυτη. Εξαρταται απο τους εργαζομενους που ειναι κατα καποιο τροπο η "πελατεια" της και μονο με την αναγνωριση ή εστω την ανοχη τους μπορει να υπαρχει και να εχει αυτη τη θεση. Δεν μπορει να υπαρξει ουτε χωρις την εργατικη ταξη αλλα ουτε και φανερα εναντια της. Αντιθετα ειναι υποχρεωμενη οχι μονο να εμφανιζεται σαν κομματι της αλλα και σαν υπερασπιστης των συμφεροντων της.

Σε συνθηκες "καλων βιομηχανικων σχεσεων" και στις "ομαλες περιοδους" του καπιταλισμου τα προνομια της γραφειοκρατιας διατηρουνται χωρις να ερχονται σε συγκρουση με τα μελη των συντεχνιων, και αυτη η αντιφαση μεταξυ των συμφεροντων της γραφειοκρατιας και των συμφεροντων της εργατικης ταξης "κρυβεται". Σε τετοιες περιοδους η ιδια η εργατικη ταξη (τουλαχιστον τα πιο βολεμενα τμηματα της) οχι μονο ανεχεται αλλα και συμφωνει με την γραφειοκρατια για "σταθερη προοδο της οικονομιας του τοπου", "αυξησεις συμφωνα με την παραγωγικοτητα" κλπ. Ακομη και τα πιο μαχητικα τμηματα δεν ειναι καθολου δυσκολο για την γραφειοκρατια να τα πεισει στηριγμενη πανω σε καποια λιγα που μπορει να προσφερει ο καπιταλισμος στις περιοδους αυτες.

Η αντιθεση συμφεροντων βγαινει στην επιφανεια στις ανωμαλες περιοδους, οπου ενω η ταξικη συνεργασια χανει καθε νοημα για τους εργατες οταν γινεται φανερο οτι οι "θυσιες" που τους ζητουν δεν εχουν αντικρυσμα,

για τους γραφειοκρατες οχι μονο συνεχιζει να εχει νοημα αλλα δυναμωνει η ανησυχια τους μπροστα στους κινδυνους για την "εθνικη οικονομια".

Ετσι ενω **δεν υπαρχει περιπτωση να "πεισθει" απο τους εργαζομενους για τιποτα**, επειδη ακριβως βρισκεται σε διαφορετικη θεση απο αυτους, μπορει εξαιτιας αυτης της εξαρτησης της απο την εργατικη ταξη, να πιεστει. Τοτε ομως θα πρεπει να περιμενουμε οτι ενω θα προσπαθησει να καλυφτει και να υποκριθει οτι υποστηριζει αυτο που θελουν οι εργαζομενοι, ειναι **σιγουρο οτι θα συνεχισει στα κρυφα το σαμποταρισμα των αγωνων τους.**

Πρεπει ακομα να δουμε μιλωντας για την Νοτια Κυπρο και τη σχεση που εχει το μεγαλυτερο και ικανοτερο κομματι της συντεχνιακης γραφειοκρατιας, αυτο της ΠΕΟ, με το ΑΚΕΛ το οποιο χαρακτηριζεται ακριβως απο την ιδια αντιφαση. Την εξαρτηση δηλαδη απο την εργατικη ταξη και ταυτοχρονα την αντιθεση των συμφεροντων του με τα συμφεροντα της εργατικης ταξης: θα θυμισουμε μερικα πραγματα σχετικα γνωστα στους περισσοτερους, δηλαδη το κοινωνικο κυρος των ηγετων του ΑΚΕΛ, τις σχεσεις τους με την "καλη κοινωνια", αλλα και το γεγονος οτι διαχειριζονται ενα υπολογισιμο αριθμο απο μεγαλες μαλιστα επιχειρησεις πραγμα που τους κανει να νοιαζονται οσο και οι αστοι για τις επιδοσεις της εθνικης οικονομιας.

ολα καλα για την γραφειοκρατια

Γενικα ομως η γραφειοκρατια των ελληνοκυπριακων συνδικαλιστικων οργανωσεων "περναει καλα" εδω και χρονια, στηριγμενη στην "εθνικη ενοτητα" λογω του Κυπριακου και τη σχετικα καλη πορεια του κυπριακου καπιταλισμου. Οχι μονο εχουν δεκαετιες για να δουν τον οποιοδηποτε διωγμο απο το κρατος, αλλα τους "γλυφουν" ολοι, εφημεριδες, κομματα, ΟΕΒ σαν "υπευθυνους", "συνετους" και ολα τα αλλα, κατι που δεν

παραλειψαν φυσικα να κανουν και μετα το σπασιμο της απεργιας στην ενδυση:

> "Οφειλουμε να επαινεσουμε τοσο την εργοδοτικη πλευρα, οσο και τα εργατικα συνδικατα για το ψηλο αισθημα ευθυνης και το πνευμα συνεργασιας και κατανοησης που εδειξαν στην αντικρυση των προτασεων του κ. Μουσιουττα. **Ιδιαιτερα επαινουμε τις ηγεσιες της ΠΕΟ και ΣΕΚ για τον τροπο που χειριστηκαν το θεμα και οδηγησαν τα μελη τους στις ορθες αποφασεις μεσα απο δημοκρατικες διαδικασιες.**" ("Οικονομικη" 16/5/87)

Ακομη το ποσοστο συνδικαλισμενων εργατων στη Κυπρο, στους οποιους χρωστουν ολα τα καλα της ζωης τους, ειναι πανω απο 80%, ισως το ψηλοτερο στην Ευρωπη. Οσο δε για συναγωνισμο, οι δυο μεγαλες Ομοσπονδιες, η ΠΕΟ της Αριστερας και η ΣΕΚ της δεξιας καταφερνουν και "συνδιαζουν" τη πιο "σκληρη ιδεολογικη αντιπαραθεση" ενω συγχρονως εχουν να λενε οτι οταν προκειται για τα συμφεροντα της "εργατικης ταξης" (δηλαδη τα δικα τους), ειναι παντα ενωμενοι, μια αληθεια που φανηκε πολυ καθαρα και στην απεργια της ενδυσης. Ολα καλα και αγια στο συνδικαλιστικο κινημα, και οι γραφειοκρατες του δεν μπορουν παρα να νοιωθουν πολυ ικανοποιημενοι με τον εαυτο τους και την θεση τους στην κοινωνια και να μην εχουν κανενα λογο να ταραζουν τα καλως κειμενα.

Σαν αποτελεσμα, ηταν πολυ συνηθισμενο να ακουσεις απο εναν εργαζομενο οτι "οι συντεχνιακοι καλα την εχουν, και για να κανουν οτιδηποτε θελουν σπρωξιμο". Σε αυτο τωρα θα προστεθει σιγουρα και μια εντονη εντυπωση οτι οταν προκειται για ξεπουλημα δεν θελουν κανενα σπρωξιμο!

Παρολα αυτα, στην ενδυση προωθησαν τον αγωνα επειδη κινδυνευε αμεσα και το κυρος των γραφειοκρατων. Πρωτα, εξαιτιας της αρνησης των εργοδοτων να εφαρμοσουν την συμφωνια που υπογραψαν για αυξησεις

πανω απο την παραγωγικοτητα για τους "χαμηλομισθους". Ετσι περισσοτερη σημασια για την γραφειοκρατια ειχε να ξεπεραστει το 3%, ασχετο ποσο, και να "αποκατασταθει η αληθεια", ωστε να μην βγουν ψευτες:

> "Πιθανο ο αγωνας των εργαζομενων στην ενδυση **ν' αποφευγετο** αν το Υπουργειο Εργασιας εβρισκε τη τολμη ν' **αποκαταστησει την αληθεια** για τη συμφωνια της 27/2/1987 αναφορικα με την ΑΤΑ και το υψος των εργατικων διεκδικησεων, αν επιβεβαιωνε πως η ηγεσια του συνδικαλιστικου κινηματος διευκρινισε πως για τους χαμηλα αμειβομενους και ειδικα για τους εργαζομενους στην βιομηχανια ενδυσης οι διεκδικησεις θα ησαν ψηλοτερες της παραγωγικοτητας" Εργατικο Βημα 13/5/87

> "... η αυξηση που κερδιθηκε ανερχεται σε Λ 1.62 ποσο που αντιστοιχει στο <u>4.3%</u> του μεσου εβδομαδιαιου μισθου. **Και αν ακομα ληφθει υποψη** οτι τα Λ 0.25 θα δωθουν απο την 1η του Μαη η αυξηση που κερδιθηκε ανερχεται σε 3.5% του μεσου εβδομαδιαιου μισθου ποσο που ξεπερνα το 3% το οποιο θεωρειται σαν το ποσοστο της παραγωγικοτητας." Εργατικο Βημα 13/5/87

Δηλαδη, το 3.5%, εφοσον ηταν πανω απο το 3%, εφθανε στην γραφειοκρατια, μια και καταφερε να εξαναγκασει τους εργοδοτες να κρατησουν την συμφωνια για αυξησεις πανω απο το 3% για τους χαμηλομισθους. Με την ευκαιρια εκεινο το "και αν ακομα ληφθει υποψη οτι τα 25 σεντ θα δωθουν απο την 1η του Μαη" ειναι χαρακτηριστικο για το πως το παζαρευει η γραφειοκρατια με τους εργαζομενους. Διοτι φυσικα οι εργαζομενοι <u>δεν μπορουν</u> να μη το παρουν υποψη. Αυτη ηταν και η τελευταια φορα που ειδαμε την παραδοχη οτι οι αυξησεις ηταν 3.5%. Απο κει και μετα μονο το 4.3% εμφανιζεται, και δεν "λαμβανονταν υποψη" το αδιαφορο για αυτους γεγονος οτι τα αναδρομικα των κερδισμενων απο την απεργια δοθηκαν μονο μετα την 1η του Μαη.

Οταν τελικα το ζητημα του κυρους τους ξεπεραστηκε τους ενδιεφερε πια μονο η κατασταση της "οικονομιας του τοπου", και η σημαντικη αυξηση των εξαγωγων την εποχη που αρχισε η αγωνας στην ενδυση, που θα θιγονταν απο την συνεχιση της απεργιας, κατι που αγγιζε την πιο ευαισθητη χορδη της ψυχης τους.

Με αυτα δεν θελουμε βεβαια να πουμε οτι δεν χρειαζεται να γινονται αγωνες και για θεματα αρχης και κυρους του εργατικου κινηματος. Θελουμε απλα να τονισουμε την διαφορα αναμεσα σ' αυτες τις περιπτωσεις που οι συντεχνιακοι ηγετες ζωντανευουν και τις περιπτωσεις οπου ενω θιγονται τα υπολοιπα συμφεροντα-μας αυτοι κανουν την παπια και να ξανατονισουμε οτι αυτο <u>δεν ειναι τυχαιο</u>, αλλα οφειλεται και εξηγειται απο την ιδια τους τη θεση και κατασταση.

Τελος το κυρος των γραφειοκρατων κινδυνεψε και απο την αντιδραση των ιδιων των εργαζομενων στη συμφωνια που εκαναν με τον υπουργο και τους εργοδοτες. Κινδυνεψε οχι μονο απεναντι στους εργοδοτες και την κυβερνηση προς τους οποιους ειχαν δεσμευτει αλλα και απεναντι σε ολους τους εργαζομενους αν δεν καταφερνε να "πεισει" τους εργαζομενους στην ενδυση να δεχτουν την προταση του υπουργου. Τι ειδους "υπευθυνη" και "ικανη" ηγεσια θα ηταν οταν το πιο χαμηλο κομματι της εργατικης ταξης θα μπορουσε να τους προσβαλλει οπως τους προσβαλλαν στην Γενικη Συνελευση και να τους βγαλει την ρετσινια οτι ειχαν αδικο; Με ποιο προσωπο θα στεκονταν μπροστα στον κοσμο αν η απεργια συνεχιζονταν και, ακομα χειροτερα, κερδιζονταν;

Φυσικα το στραπατσαρισμα δεν το γλυτωσε τελειως διοτι ακομη και τα αποτελεσματα της μυστικης ψηφοφοριας που ανακοινωσαν οι ιδιοι εδειξαν οτι ενα μεγαλο μερος των εργαζομενων δεν "πειστικαν", κανει ομως οτι μπορει, μια και μονο αυτη εχει πια την δυνατοτητα να μιλα, για να το περιορισει και ακομα να περηφανευεται

οτι "η απεργια... εδωσε και στους απεργους την ευκαιρια για τα δικα τους συμπερασματα και εκτιμησεις. Οτι η ηγεσια τους που καθοδηγησε και διεξηγαγε τον αγωνα τους... τον καθοδηγησε σωστα. Οτι η συμφωνια... ηταν η καλυτερη που μπορουσε να επιτευχθει" (Εργατικο Βημα 27/5/87)

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Αυτη την στιγμη ειναι σιγουρο οτι η απογοητευση ειναι πολυ μεγαλη και μαλιστα σε μαζικο επιπεδο, ιδιαιτερα μετα την θυματοποιηση που ακολουθησε με την απολυση εργαζομενων και μαλιστα των πιο μαχητικων κατα την απεργια.

Απο την αλλη ομως σε καποιες μειοψηφιες εργατων θα δωθει η ευκαιρια να αρχισουν να σκεφτονται πιο κριτικα για τον ρολο της συνδικαλιστικης γραφειοκρατιας. Ειναι χαρακτηριστικο οτι και σε αλλους κλαδους ασχετους με την απεργια προκαλεσε τοση δυσαρεσκεια η σταση της γραφειοκρατιας, που μερικοι εκφραζαν τη διαθεση να αποχωρησουν απο τα συνδικατα.

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Η μυστικη ψηφοφορια και μαλιστα στα εργοστασια εγινε σχεδον "ομαλα", οπως επεδιωκε η γραφειοκρατια. Αυτο ειναι ισως η μεγαλυτερη ηττα που καταφεραν εργοδοσια κρατος και συνδικαλιστικη γραφειοκρατια στο εργατικο κινημα της Ν. Κυπρου γενικοτερα. Και αυτο διοτι ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ σε ενα βαθμο αυτη η τακτικη. Που σημαινει απλα και πολυ δυσαρεστα οτι θα ειναι πιο ευκολο να χρησιμοποιειται απο δω και μπρος οπου και οποτε το κρινει σωστο η συνδικαλιστικη γραφειοκρατια και κινδυνευει να καθιερωθει.

Για το ποσο ξεκαθαρες ειναι αυτες οι προθεσεις τους φαινεται και σε αρθρο του Διγκλη στο Εργατικο Βημα της 20/5/87:

"Η ΜΥΣΤΙΚΗ ψηφοφορια μεταξυ των εργαζομενων ενδυσης αποτελει μια **σημαντικη καινοτομια** για το συνδικαλιστικο κινημα στον ιδιωτικο τομεα που **πρεπει να εκτιμηθει η σημασια της για το μελλον.** Αποτελει ενα καινουργιο θεσμο που πρεπει να αξιολογηθει στις καινουργιες οικονομικο-κοινωνι-

κες συνθηκες που ωδηγησαν στην δημιουργια μιας σχετικα πολυαριθμης [σιγα, τοτε στην Αγγλια και Ελλαδα επρεπε να εφαρμοζεται απο πριν 100 χρονια] εργατικης ταξης σε διαφορους κλαδους της οικονομιας. Αυτος ο θεσμος αποτελει εκφραση της εργατικης δημοκρατιας και σε τελευταια αναλυση αναγεται στο ρολο που πρεπει να διαδραματιζουν οι ιδιες οι μαζες των εργαζομενων στους χειρισμους των προβληματων τους απο την συνδικαλιστικη ηγεσια."

Για να την νομιμοποιησουν και να την καθιερωσουν ομως επρεπε να την παρουσιασουν σαν αποδεκτη απο τους εργαζομενους. Ετσι αποκρυψαν το γεγονος οτι αρκετοι εργαζομενοι δεν ηθελαν να παρουν τα ψηφοδελτια και να ψηφισουν και οτι καπου εσπασαν και μια καλπη.

"Οι Συντεχνιες Ενδυσης ΠΕΟ και ΣΕΚ ανακοινωνουν οτι η μυστικη ψηφοφορια των εργαζομενων στη βιομηχανια ενδυσης, στην οποια **υποχρεωθηκαν** [γιατι υποχρεωθηκαν και απο ποιους;] να καταφυγουν για να εκφρασουν οι εργαζομενοι ελευθερα [ελευθερα απο ποιον αρραγε;] και δημοκρατικα την αποψη τους **διεξηχθη με παραδειγματικη ταξη.**" (ανακοινωση των ΠΕΟ και ΣΕΚ την 12/5/87)

Για να καταλαβουμε τι σημαινει αυτη η "καινοτομια", δεν χρειαζεται να παμε μακρια. Το κυριοτερο που ζητουσε επιμονα η Θατσερ και ολα τα Αγγλικα μεσα ενημερωσης στην μεγαλη απεργια των ανθρακωρυχων ηταν ακριβως να γινουν μυστικες ψηφοφοριες, κατι που (προς τιμη του), το συνδικατο των ανθρακωρυχων το απερριπτε συνεχεια. Το ιδιο μετρο στην Ελλαδα οταν το προωθησε η κυβερνηση Παπανδρεου οδηγησε σε απεργιες κινητοποιησεις και συγκρουσεις των απεργων με την αστυνομια.

Γιατι ομως δεν υποστηριζουμε την μυστικη ψηφοφορια στις συντεχνιες; Αυτο πρεπει να γινει πολυ καλα κατανοητο για να μη αποκρυψουμε το μεγεθος και την σοβαροτητα της ηττας. Το μεγαλυτερο προβλημα των

εργατων ειναι παντα η απομονωση. Ο καθενας μονος του ειναι πολυ φυσικο να φοβαται και να νοιωθει ανημπορος, ειναι πολυ φυσικο να σκεφτεται πρωτα και κυρια τα δικα του προβληματα που του προκαλει η απεργια, την απωλεια μισθων, τον κινδυνο της απολυσης και της θυματοποιησης γενικοτερα, το οτι ο εργοδοτης θα τον βλεπει απο δω και μπρος με κακο ματι. Σε καθε σοβαρη απεργια, καθε εργατης, ιδιαιτερα οι μαχητικοι, διακινδυνευουν ολα αυτα και αλλα πολλα, και οταν μιλαμε για ηρωικους απεργους δεν προκειται απλα για κουφια λογια και μεγαλες κουβεντες.

Επειτα υπαρχει και η δυσπιστια απεναντι στους συναδελφους. Οποιος εχει εστω πλησιασει σε εργοστασιο ή γραφειο ξερει τους ανταγωνισμους, τις αντιζηλιες, την ελλειψη συναδελφικοτητας που καλλιεργειται σε "ομαλες" περιοδους αναμεσα στους εργαζομενους, οχι μονο απο τον εργοδοτη αλλα και απο τις πραγματικες και δυσκολες συνθηκες ζωης και δουλειας μας. Ειναι ενα απο τα πιο σημαντικα αποτελεσματα καθε μαχητικης απεργιας οτι διαλυει με μεγαλη ταχυτητα αυτα ακριβως τα πραγματα και βαζει στην θεση τους την συναδελφικοτητα μπροστα στον κοινο εχθρο.

Μια ζωντανη Γ.Σ., συγκεντρωνοντας μαζι εργαζομενους απο πολλα εργοστασια, ειναι ακομα πιο αποτελεσματικη. Ο ενθουσιασμος ειναι μεταδοτικος, η αισθηση της συλλογικης δυναμης μπορει να ανθισει. Και, για τους πιο αναποφασιστους και φοβισμενους, λειτουργει σε μια μαζικη Γ.Σ. ακομα πιο εντονα και το αισθημα της ντροπης απεναντι στους συναδελφους τους: Εκεινο που ενοχλει περισσοτερο καθε απεργοσπαστη ή επιδοξο απεργοσπαστη ειναι η γνωμη των συναδελφων του. Ειναι χαρακτηριστικες ιστοριες απο απεργιες που απεργοσπαστες οι οποιοι μπηκαν κρυφα στο εργοστασιο προσπαθησαν με καθε τροπο να αποφυγουν την αποκαλυψη τους στους συναδελφους τους. Στη μυστικη ψηφοφορια ο εργατης απομωνονεται και ταυτοχρονα γλυτωνει απο τα βλεμματα των συναδελφων του. Πρεπει να το πουμε

ΚΑΘΑΡΑ: Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΤΙΜΩΡΗΤΑ ΑΠΕΡΓΟΣΠΑΣΤΗΣ.

Ο συνδιασμος της μυστικης ψηφοφοριας με την διεξαγωγη της μεσα στο εργοστασιο, μπροστα στο φοβο που προκαλει η παρουσια και οι απειλες του αφεντικου, και μακρια απο την παρουσια των συναδελφων των αλλων εργοστασιων, μπορει να ειναι, ιδιαιτερα στα μικρα εργοστασια, ακαταμαχητος. Πολυ περισσοτερο μαλιστα σ' αυτη την περιπτωση που υπηρχαν και οι απειλες των γραφειοκρατων οτι δεν προκειται να υποστηριξουν τυχον αποφαση τους για συνεχιση της απεργιας, και οτι θα χασουν και αυτα που τους εδιναν, απειλες που στην Γ.Σ. πολυ δυσκολα θα επιαναν τοπο και που ουτε τολμησαν καν να τις πουν.

Ακομα και ο τροπος που οι γραφειοκρατες δικαιολογησαν εκ των υστερων την μυστικη ψηφοφορια δειχνει παραστατικα το τι ηθελαν, "ομαλες συνθηκες", δηλαδη ησυχια και απομονωση:

> "Αυτα τα αποτελεσματα αποτελουν δικαιωση της ηγεσιας του συνδικαλιστικου κινηματος, δικαιωση της υπευθυνοτητας και της λογικης. Η μυστικη ψηφοφορια κατεστη αναγκαια για να μπορεσουν οι εργαζομενοι μεσα σε ομαλες συνθηκες να εκφρασουν ελευθερα και δημοκρατικα την αποψη τους" (Αν. Γ.Γ. της ΠΕΟ Παυλος Διγκλης, Εργατικο Βημα 13/5/87)

Τελικα εκτος απο τα αλλα η μυστικη ψηφοφορια σημαινει οτι κινδυνευουν να απονεκρωθουν και οι Γ.Σ. Ειναι γνωστο οτι η συμμετοχη ειναι πιο μαζικη σε Γ.Σ. που προκειται να παρουν καποια αποφαση, οτι ο κοσμος παει εκει για να ψηφισει. Αν φυγει αυτο το κιντρο, οι Γ.Σ. θα "γεμιζουν" (δηλαδη θα ειναι αδειες) μονο απο τους συντεχνιακους ηγετες, και απο τους λιγους "φανατικους" μαχητικους εργατες που ομως δεν θα εχουν πια την ευκαιρια να απευθυνθουν στους συναδελφους τους.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΜΕ ΜΠΡΟΣΤΑ

Δυστυχως η εργατικη ταξη στη Ν.Κυπρο θα γνωρισει και αλλες τετοιες και πολυ χειροτερες ηττες, μεχρι να νοιωσει οτι μπορει και πρεπει να στηριχθει στην δικια της δραση και αυτοοργανωση και να αντιμετωπισει ετσι σωστα την συνδικαλιστικη γραφειοκρατια. Εχει ακομα πολυ δρομο να διανυσει μεχρι να ξεπερασει τον δικο της ρεφορμισμο και εθνικισμο, μεχρι να χτισει την δικια της ηγεσια και να δημιουργησει το δικο της κινημα, μεσα στις συντεχνιες αλλα ανεξαρτητο απο την γραφειοκρατία τους. Σιγουρα η απεργια στην ενδυση ηταν μια πολυ σημαντικη εμπειρια προς την κατευθυνση αυτη. Και στην κατανοηση αυτης της εμπειριας και των αλλων παρομοιων που θα ακολουθησουν πρεπει να βοηθησουν οι επαναστατες στην Νοτια Κυπρο.

Ποιες ειναι αυτες οι εμπειριες;

Τα γεγονοτα που επαιξαν καθοριστικο ρολο ηταν οτι δεν παρθηκαν αποφασεις στην Λεμεσο και Λαρνακα, ετσι δοθηκε καποιο προσχημα στην μυστικη ψηφοφορια, διοτι δεν υπηρχε καθαρη Παγκυπρια αποφαση ολων των συνελευσεων εναντιον της αποδοχης της προτασης Μουσιουτα, και το οτι ακομα και ετσι δεν σαμποταριστηκε οσο πιο οργανωμενα και αποφασιστικα γινονταν η μυστικη ψηφοφορια της Τριτης 12-5-87.

Θα μπορουσε να συνεχιστει αν αποφευγονταν αυτα η απεργια; Ειναι μαλλον απιθανο αλλα οχι αδυνατο. Παντως αυτο που σιγουρα θα συνεβαινε θαταν οτι το ξεσκεπασμα της γραφειοκρατιας θαταν μεγαλυτερο, και θα φαινοταν πιο καθαρα οτι η απεργια εσπασε απο τους γραφειοκρατες και οχι επειδη οι εργαζομενοι το θελησαν. Ετσι θα υπηρχε μικροτερη απογοητευση στα εργοστασια και μεγαλυτερη ενοτητα, κατι που θακανε πιο δυσκολη την θυματοποιηση, ενω τωρα υπαρχει διασπαση και διαχυτη η καχυποψια για το τι ψηφισε ο καθενας. Και το σπουδαιοτερο, δεν θα καθιερωνονταν, τουλαχι-

στον οχι τοσο ευκολα, η μυστικη ψηφοφορια στους χωρους δουλειας.

Εκεινο που ειναι σιγουρο ειναι οτι ηταν αδυνατο να "πεισθουν" με οποιοδηποτε τροπο οι γραφειοκρατες να υποστηριξουν ειλικρινα και πραγματικα την απεργια αν συνεχιζονταν. Ο μονος τροπος να συνεχισθει η απεργια ηταν παρα την θεληση των γραφειοκρατων, αφου θα ειχαν δεθει και τυπικα τα χερια τους με αποφασεις Γ.Σ. που δεν θα μπορουσαν να αμφισβητηθουν. Μια επισημη απεργια την οποια η γραφειοκρατια δεν θα μπορουσε να αμφισβητησει αλλα που σιγουρα θα σαμποταρε συνεχεια.

Θα μπορουσε να κερδιθει μια απεργια η οποια θα σαμποταρονταν ενεργητικα απο τους γραφειοκρατες; Αν η απαντηση σε κατι τετοιο ειναι **γενικα και εκ των προτερων** αρνητικη, τοτε δεν θα πρεπει να περιμενουμε καμμια πραγματικη επιτυχια των εργαζομενων, εξαιτιας του πραγματικου ρολου και των πραγματικων συμφεροντων της γραφειοκρατιας. Θαπρεπε δηλαδη να βαλουμε σαν μονο στοχο μας την αλλαγη της σημερινης γραφειοκρατιας με μια "πιο αριστερη" ή πιο "τιμια". Αν η εργατικη ταξη επρεπε να περιμενει παντα να αλλαξει τις συνδικαλιστικες ηγεσιες για να μπορεσει να επιτυχει οποιαδηποτε πραγματικη νικη, αν η μαχη δινονταν εκλογικα και οχι μεσα στην ταξικη παλη, τοτε τα πραγματα θαταν πραγματικα δυσκολα.

Η κατασταση (ο ενθουσιασμος των εργατριων και η δυσκολη θεση των βιομηχανων που ειχαν πραγματι παραγγελιες) μας επιτρεπει να υποθεσουμε οτι το κερδισμα της απεργιας δεν θαταν αδυνατο, αν (το μεγαλο αν) υπηρχε ενα οργανωμενο, εστω και πολυ μικρο, τμημα των εργαζομενων, που θα ειχε ξεκαθαρη συνειδηση για μερικες δυσαρεστες πραγματικοτητες, η σπουδαιοτερη απο τις οποιες ειναι ακριβως οτι η γραφειοκρατια δεν ειναι ενας ανικανος ή απροθυμος φιλος που χρειαζεται σπρωξιμο, αλλα, **οπως αποδειχθηκε πολυ καθαρα απο τα γεγονοτα,** ενας ενεργητικος, συνειδητος, ικανος, εμπειρος **ενωμενος και οργανωμενος** εχθρος. Ενα τετοιο

τμημα εργαζομενων με μια τετοια συνειδηση δεν υπηρχε και ουτε μπορουσε να εμφανιστει μεσα σε μια βδομαδα. Η απεργια θα χανονταν. Ακομα ομως και ετσι, οι εμπειριες που θα κερδιζε ενα κομματι της εργατικης ταξης θα ηταν πολυτιμες, εκτος απο το οτι δεν θα καθιερωνονταν τοσο ανετα η μυστικη ψηφοφορια, πραγμα που αποτελει ηττα για ολο το εργατικο κινημα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ

Τι θα μπορουσε να κανει μια συνειδητη πρωτοπορια, εστω και πολυ μικρη;

α) Θα επεδιωκε απο την αρχη της απεργιας **να παρουν οι εργαζομενοι οσο το δυνατο περισσοτερο τον ελεγχο του αγωνα τους για να νοιωσουν λιγοτερο εξαρτημενοι απο την γραφειοκρατια.** Αυτο θα μπορουσαν να το κανουν προωθωντας εκλογες απεργιακων επιτροπων που θα αναλαμβαναν οι ιδιες να οργανωσουν την συμμετοχη στην απεργια, την περιφρουρηση, και τη συμπαρασταση απο αλλα εργοστασια και κλαδους (αντιπροσωπειες να πανε σε αλλα εργοστασια, μαχητικοι εργατες στα αλλα εργοστασια να οργανωσουν ερανους, δωρα κλπ). Θα προσπαθουσαν ακομη να εχουν τον ελεγχο των ερανων και του απεργιακου ταμειου, και να ελεγχουν και να πιεζουν συνεχως τους γραφειοκρατες οπου θα εδειχναν διαθεση να ξεπουλησουν. Αυτα τα αναφερουμε ενδειχτικα μονο, γιατι σιγουρα θα υπηρχαν και αλλα μικρα ή μεγαλα τετοια που μονο μεσα στον ιδιο τον αγωνα μπορουσαν να φανουν.

β) Θα προσπαθουσε να λυσει το προβλημα της **συνδεσης - αλληλοπληροφορησης - συντονισμου** αναμεσα στους πρωτοπορους εργατες στα διαφορα εργοστασια και αναμεσα στις πολεις ακομα. Κατι τετοιο θα περιοριζε τις δυνατοτητες της γραφειοκρατιας στις Γ.Σ. της Δευτερας στην Λεμεσο και την Λαρνακα διοτι θα μπορουσαν να επεμβουν εκει και να μην αφησουν να περασει η απατεωνια μιας

απεργιακης Γ.Σ. που "δεν παιρνει αποφαση" και θα εκανε δυνατο το οργανωμενο σαμποταρισμα της μυστικης ψηφοφοριας την Τριτη απο ενα αριθμο εργοστασιων. Ηδη σε ανοργανωτη μορφη υπηρξε αντιθεση στην ψηφοφορια απο εργαζομενους που δεν ηθελαν να ψηφισουν.

γ) Φυσικα για να γινουν τα προηγουμενα θα επρεπε να μπορουν αυτοι **να φτανουν εγκαιρα σε κοινη γραμμη στα βασικα αυτα ζητηματα.** Δυσκολο, αλλα αυτο χρειαζεται. Στο κατω κατω η γραφειοκρατια της ΠΕΟ και της ΣΕΚ που υποτιθεται οτι απεχουν τοσο ιδεολογικα, τα καταφερνουν και παντα οταν χρειαζεται εχουν κοινη γραμμη. Αυτο δειχνει ακριβως την τεραστια ενοτητα συνειδητοτητα και ανωτεροτητα της συνδικαλιστικης γραφειοκρατιας. Οποιος δεν καταλαβαινει αυτο δεν θα μπορεσει να δει ποσο μεγαλες ειναι οι δυσκολιες αυτου που χρειαζεται να γινει.

κινημα βασης

Εδω θα πρεπει να τονισουμε οτι οπως η οργανωση της εργατικης ταξης σε συντεχνιες ειναι απαραιτητη, ετσι ειναι αναποφευκτη και η υπαρξη της συντεχνιακης γραφειοκρατιας, με ολα τα προβληματα-της. Καθηκον των επαναστατων ειναι να δουλευουν μεσα σε αυτες τις συντεχνιες, αλλα ξεροντας ταυτοχρονα ποια ακριβως ειναι η φυση της ηγεσιας τους:

"Γιατι... ολοι οι οπορτουνιστες, οι σωσιαλσωβινιστες ηγετες των συνδικατων δεν ειναι τιποτε αλλο παρα 'πρακτορες της αστικης ταξης μεσα στο εργατικο κινημα'... Το να μη δουλευεις [ομως] μεσα στα αντιδραστικα συνδικατα, σημαινει να εγκαταλειπεις τις οχι αρκετα αναπτυγμενες ή καθυστερημενες εργατικες μαζες στην επιρροη των αντιδραστικων ηγετων" (Λενιν, "Ο Αριστερισμος" εκδοση Σπουτνικ, σελ. 45)

Καθε αποπειρα ομως να λυθουν τα προβληματα με την αλλαγη της ηγεσιας και μονο, ειναι συνηθως καταδικασμενη να ξαναβρεθει μπροστα στις ιδιες καταστασεις που προσπαθησε να γιατρεψει, διοτι οι πιεσεις και η κατασταση που γραφειοκρατικοποιησε την παλια ηγεσια δεν θα παψουν να επιδρουν και στην νεα, τουλαχιστον σε σχετικα ομαλες περιοδους για τον καπιταλισμο. Χρειαζεται και κατι αλλο για να μπορεσουμε να παμε μπροστα. Χρειαζεται ο ελεγχος της συντεχνιακης ηγεσιας απο την βαση (τα μελη της συντεχνιας), και η συνεχης πιεση της βασης πανω στην ηγεσια.

Αυτον τον ελεγχο και την πιεση μπορει να τα εξασκησει μονο ενα **"κινημα βασης"**, δηλαδη ενα οργανωμενο και μαχητικο τμημα των εργατων, που δρα μεσα στην συντεχνια αλλα ανεξαρτητα απο την συντεχνιακη ηγεσια, που να σπρωχνει και τους υπολοιπους εργαζομενους να δραστηριοποιουνται οι ιδιοι.

Ο ελεγχος της συντεχνιακης ηγεσιας δεν ειναι ο μονος ή εστω ο σπουδαιοτερος λογος για τον οποιο χρειαζεται ενα κινημα της βασης. Ακομα και η καλυτερη, πιο αδιαφθορη, εξυπνοτερη ηγεσια που μπορει να υπαρξει, δεν μπορει απο μονη της να απειληση τους εργοδοτες και να κερδισει οτιδηποτε, διοτι μονο οι απλοι εργαζομενοι μπορουν σε τελευταια αναλυση να δωσουν την μαχη. Κανενας εργοδοτης δεν φοβαται τις διαπραγματευτικες ικανοτητες της συντεχνιακης ηγεσιας ή τις μαχητικες ανακοινωσεις αν δεν υπαρχει μια ικανη και ετοιμη να αγωνιστει και να τον απειληση στα κερδη του εργατικη βαση. Ο λογος που επιμειναμε πανω στο θεμα της συντεχνιακης ηγεσιας ειναι επειδη ειναι τοσο δυνατες οι σχετικες αυταπατες.

Για να καταλαβουμε ποσο δυνατες ειναι αυτες οι αυταπατες ακομη και σ' αυτους που εχουν τις πιο καλες προθεσεις απεναντι στην εργατικη ταξη αξιζει να δουμε πως αντιμετωπισε το ζητημα της μυστικης ψηφοφοριας η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ"

Οπως ειπαμε και προηγουμενα ηταν η μονη πολιτικη οργανωση που πραγματικα υποστηριξε την απεργια και μαλιστα εναντια στην "μεσολαβηση" του Υπουργου Εργασιας. Οχι μονο την υποστηριξε στα κειμενα της, αλλα πολλα μελη της δουλεψαν πολυ σκληρα για να βρισκονται κοντα στους απεργους, και βοηθησαν στην οργανωση ανοργανωτων εργοστασιων.

Ετσι κερδισαν την εμπιστοσυνη πολλων απεργων εργατριων οπως φανηκε απο τις γεματες μισος ανακοινωσεις των γραφειοκρατων. Γι' αυτο ομως το λογο η θεση που πηραν την τελευταια ημερα της απεργιας ηταν και πιο σημαντικη, γιατι θα την υπολογισαν οι εργαζομενοι των οποιων την εμπιστοσυνη ειχε κερδισει.

Ποια ηταν αυτη η θεση; Δυστυχως, παρα τις καλες προθεσεις της, βοηθησε στο μετρο των δυναμεων της στο να διεξαχθει η ψηφοφορια "με παραδειγματικη ταξη". Σε προκυρηξη της που κυκλοφορησε πριν την ψηφοφορια, παρολο που επεκρινε και την προταση της ηγεσιας των συντεχνιων και την ιδια την ψηφοφορια, ωστοσο καλουσε τους εργαζομενους να ψηφισουν με "ψυχραιμια":

> "Οι εργατες πρεπει να προστατεψουν τον αγωνα τους απο τη διασπαση. Ψυχραιμα πρεπει να δωσουν την απαντηση τους και μεσα απο την νεα ψηφοφορια. Η προταση Μουσιουτα πρεπει να απορριφτει και οι Συντεχνιες να πειστουν να αναλαβουν το βαρος του αγωνα...." (ολοκληρη η προκυρηξη υπαρχει στο τελος του κειμενου)

Ενω αντιθετα θαπρεπε να τονισουν ποσο δικαιο θα ειχαν οι εργαζομενοι και ποσο σωστο και ωφελιμο θα ηταν να "χασουν την ψυχραιμια τους" και να αντιδρασουν στην μυστικη ψηφοφορια μεχρι το σημειο, αν ηταν δυνατο, και σε οποιοδηποτε εργοστασιο ηταν δυνατο, να μη γινει.

Αντι να καλεσει λοιπον τους εργαζομενους να αρνηθουν να ψηφισουν οπως ειχαν καθε δικαιωμα και

ηθικο και νομικο και πολιτικο να κανουν (αφου ειχαν ψηφισει την προηγουμενη μερα στη Γ.Σ.) βοηθησε στην ουσια στην αποδοχη αυτης της "καινοτομιας" οσο και αν την αναθεματισε εκ των υστερων. Ετσι οσο πιο αποτελεσματικοι ηταν τις προηγουμενες ημερες της απεργιας, οσο περισσοτερο ειχαν κερδισει την εμπιστοσυνη των πιο πρωτοπορων εργατων, τοσο πιο πολυ ζημια πρεπει να εκανε το καλεσμα τους για "ψυχραιμια". Θα "πρεμησε" καποιους απο αυτους που θελαν να διωξουν και τον γραφειοκρατη και την καλπη του απο το εργοστασιο, και στην καλυτερη περιπτωση δεν ενθαρρυνε την αγανακτηση που υπηρχε.

Φυσικα η ψηφοφορια καθε αλλο παρα εγινε με "παραδειγματικη ταξη" απο οτι μαθαινουμε απο την ιδια την "Αριστερη Πτερυγα". Αλλα το σημαντικο ειναι, οτι οταν καποιοι θελουν να εμποδισουν την καθιερωση ενος θεσμου, πρεπει να αντισταθουν οσο γινεται στο να γινει ομαλα εκει που παει να εφαρμοσθει για πρωτη φορα.

Και υπηρχαν τετοιες δυνατοτητες μια και οι εργαζομενοι που αντεδρασαν ηταν αρκετοι. Και αυτο οχι απο καποια πολιτικη παιδεια ή γνωσεις για το οτι η Θατσερ και ο Παπανδρεου προσπαθησαν να το επιβαλλουν (πραγματα που αντιθετα η "Αριστερη Πτερυγα" ηξερε πολυ καλα) αλλα μεσα απο τις ιδιες τις εμπειριες της απεργιας.

Οπως σε καθε απεργια, ετσι και σ' αυτην υπηρχε η εμπειρια οτι οι λιγοτερο συνειδητοποιημενοι, οι πιο φοβισμενοι, εκεινοι που ειχαν λιγοτερη εμπιστοσυνη στους συναδελφους τους, θα υποχωρουσαν οταν θα επαυε να λειτουργει επανω τους και η ντροπη απο τους υπολοιπους και το θαρρος που επαιρναν απο τους πιο μαχητικους. Δεν ηταν οι συντεχνιακοι που κρατησαν την απεργια αλλα αυτες οι πιο μαχητικες εργατριες. Και μπροστα στην μυστικη ψηφοφορια, ο ρολος τους εξαφανιζονταν. Ο ρολος που τον ειχαν ζησει πολυ καλα

μεσα σε μια βδομαδα προσπαθειας να εμψυχωσουν τις συναδελφισες τους.

Τελος, αντι να ξεκαθαρισει η προκυρηξη της "Αριστερης Πτερυγας" οτι οι εργατες μπορουν και πρεπει να παλευουν σε τετοιες περιπτωσεις εναντια στην θεληση της ηγεσιας των συντεχνιων, αντιθετα μιλουσε για την αναγκη ενοτητας αναμεσα στους γραφειοκρατες και τους εργατες. Χαρακτηρισε αυτο που συνεβηκε σαν "διαφωνια", και προτεινε να "ξαναχτιστει το αρραγες μετωπο" μεταξυ των εργαζομενων και των συντεχνιακων ηγετων:

> "Η εμφανιση της **διαφωνιας** αναμεσα στους συντεχνιακους ηγετες και τους εργατες ενδυσης μονο τους εργοδοτες μπορει να ωφελησει. Πρεπει αμεσα να παρτει η τελικη αποφαση και να ξαναχτιστει το **αρραγες μετωπο** που θα μπορεσει να νικησει τους εργοδοτες"

Φαινεται και απο την υπολοιπη προκυρηξη οτι αυτο που τονιζαν παραπανω ηταν ο κινδυνος καποιας διασπασης μεταξυ της συντεχνιακης ηγεσιας και των εργαζομενων, για την οποια κατηγορησαν σαν υπευθυνη την συντεχνιακη ηγεσια. Ετσι θελησαν να τους "ξεσκεπασουν" και να τους "προκαλεσουν" μπροστα στα ματια των εργατων να "ξαναχτισουν το αρραγες μετωπο". Δεν ειναι φυσικα λαθος να ξεσκεπαζει κανεις τους γραφειοκρατες, αλλα εκεινη την στιγμη το μυνημα που επρεπε να δωθει ηταν: "αν υπαρχει καποια ελπιδα, αυτη βρισκεται μονο στο αν μπορουμε να συνεχισουμε παρα τους γραφειοκρατες, και εναντια στους γραφειοκρατες."

Αν παλι με "διασπαση" εννοουσαν οτι ενα μερος των εργαζομενων θα ακολουθουσε την ηγεσια των συντεχνιων και ενα αλλο οχι, (παρολο που κατι τετοιο δεν φαινεται πουθενα μεσα στην προκυρηξη), αυτο ηταν αναποφευκτο. Το πιο χαμηλο κομματι των εργαζομενων θα φοβονταν να συνεχισει ενα αγωνα εναντια στην

θεληση της ηγεσιας των συντεχνιων, και εκει ακριβως βρισκεται ο ρολος της πρωτοποριας.

Και μια αριστερη οργανωση σε τετοιες περιπτωσεις πρεπει να απευθυνεται σ' αυτους, στο πιο συνειδητο στρωμα των εργατων, που θα μπορεσουν να επεμβουν στους υπολοιπους εργατες. Υπηρχαν τετοιοι εργατες; Απο οσα ειδαμε και απο οσα η ιδια η "Σοσιαλιστικη Εκφραση" εγραψε για την απεργια, υπηρχαν.

Και μονο ξεκαθαριζοντας αρχικα σε μια τετοια μειοψηφια εργατων οτι ενα "αρραγες μετωπο" μεταξυ των συντεχνιακων ηγετων και των εργατων "μονο τους" εργοδοτες και τους συντεχνιακους "μπορει να ωφελησει" υπαρχει ελπιδα να παει μπροστα ο αγωνας. Μπορει να μη κερδιζονταν αυτη τη φορα η απεργια, αλλα μπροστα **στην ευκαιρια που εδινε η κριση για να ειπωθουν αυτες οι αληθειες για τον πραγματικο ρολο της ηγεσιας των συντεχνιων, επρεπε να ειπωθουν.**

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ

Η απεργια στην ενδυση τελειωσε. Οι εργατριες στην ενδυση θα ξαναβρεθουν στην προηγουμενη κατασταση τους: εξοντωτικη δουλεια, ο φοβος του εργοδοτη και της απολυσης, το κεφαλι σκυμμενο. Αρκετα γρηγορα, οι αναμνησεις απο τις ωραιες ημερες της απεργιας που απο σκλαβοι ειχαν ξαναγινει ανθρωποι θα ξεθωριασουν. Και κανεις δεν ξερει ποτε θα ερθει το επομενο ξεσπασμα.

Και ομως, δεν πρεπει να περιμενουμε την επομενη αστραπη. Πρεπει να ξερει κανεις ποτε ειναι ο καιρος για μεγαλα πραγματα και ποτε ειναι ο καιρος για μικρες, αχαρες, αλλα αναγκαιες δουλειες. Η συνειδητοποιηση και η οργανωση αυτης της πρωτοποριας που ελειψε απο την απεργια ειναι κατι που μπορει να αρχισει εδω και τωρα, ξεκινωντας απο "πολυ μικρα πραγματα" αλλα, το σπουδαιοτερο, κατορθωτα, που να δειχνουν οτι η ανεξαρτητη δραση των εργαζομενων ειναι κατι που μπορει και αξιζει να γινεται. Που να δειχνουν οτι καταλαβαινουμε τι σημαινει αυτο που επαναλαμβανε συνεχεια ο Μαρξ, οτι "η επανασταση μπορει να ειναι μονο το εργο της ιδιας της εργατικης ταξης".

Για παραδειγμα, ενα γραμμα στην εφημεριδα απο λιγες εργατριες ενος εργοστασιου που καταγγελει για παραδειγμα τις συνθηκες δουλειας ειναι "πολυ μικρο πραγμα" αλλα ειναι μια αρχη πολυ πιο σημαντικη απο δεκαπεντε βαρυσημαντες ανακοινωσεις των συντεχνιων. Με μια μικρη συγκεντρωση, κρυφα αν χρειαζεται, για να αποφασισουν πως μπορουν να αντιδρασουν οταν ο εργοδοτης αποφασιζει να χρονομετρησει ξανα τις εργατριες για να ψηλωσει τα ορια κατω απο τα οποια τους γινεται παρατηρηση, για να <u>αποφασισουν</u> για παραδειγμα να κανουν ολες πιο σιγα, να πως μπορει να αρχισει να εμφανιζεται, να εκπαιδευεται και να συνδεεται η πρωτοπορια εκεινη που την επομενη ή την μεθεπομενη φορα θα δωσει την απαντηση που τους χρειαζεται ολους.

Δεν ειναι μια δουλεια που θα φερει αμεσα αποτελεσματα με την μορφη συγκεκριμενων κερδων παρα μονο σε μεμονωμενες περιπτωσεις. Δεν ειναι ενας ευκολος δρομος, ουτε ισως ιδιαιτερα ευχαριστος στην αρχη του τουλαχιστον, και ειμαστε στην αρχη της αρχης. Ειναι ομως ο <u>μονος</u> δρομος που μπορει να εχει αποτελεσματα. Και ειναι ο δρομος που πρεπει να δειχνουν ή να ακολουθησουν οι επαναστατες μεσα στους χωρους οπου δουλευουν ή επεμβαινουν.

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑ

Η αποφαση της Συνελευσης στη Λευκωσια και το αγωνιστικο κλιμα των Συνελευσεων στη Λαρνακα και τη Λεμεσο δεν αφησε καμια αμφιβολια για την αποφασιστικοτητα των εργατων ενδυσης να νικησουν. Αυτη η αποφασιστικοτητα ειναι απολυτα δικαιολογημενη: ο αγωνας τους ειναι δικαιος και μπορει να κερδηθει.

Οι εργοδοτες ενδυσης δεν μπορουν ν'αντεξουν αλλο και η "υποστηριξη" των αλλων εργοδοτων αποδειχτηκε φαρσα. Ειναι σημαντικο να δοθει ενα γερο κτυπημα στους εργοδοτες σημερα, γιατι απο την εκβαση του αγωνα της ενδυσης θα εξαρτηθει και η πολιτικη των εργοδοτων στους αλλους κλαδους στο αμεσο μελλον, η σταση τους στο θεμα της ΑΤΑ και αλλες εργατικες κατακτησεις.

Η αποφαση των συντεχνιων να αμφισβητησουν το κυρος της αποφασης της Συνελευσης και να καλεσουν για ψηφοφοριες στους τοπους δουλιας ειναι επικινδυνη κινηση για την απεργια: ηδη η κατ'αρχην αποφαση τους να δεκτουν την προταση Μουσιουττα ηταν αδικαιολογητη και αναποφευκτα δημιουργησε κινδυνο διασπασης του αγωνα. Η νεα ψηφοφορια και το καλεσμα για αποδοχη της προτασης επιτεινει αυτο τον κινδυνο.

Οι εργατες πρεπει να προστατεψουν τον αγωνα τους απο τη διασπαση. Ψυχραιμα πρεπει να δωσουν την απαντηση τους και μεσα απο την νεα ψηφοφορια. Η προταση Μουσιουττα πρεπει να απορριφτει και οι Συντεχνιες να πειστουν να αναλαβουν το βαρος του αγωνα.

Η δουλια των συντεχνιων σημερα ειναι η οργανωση της απεργιας, η εξασφαλιση της συμπαραστασης των αλλων κλαδων, η δημιουργια απεργιακων ταμειων, η προετοιμασια για 24ωρη Γενικη Απεργια.

Η εμφανιση της διαφωνιας αναμεσα στους συντεχνιακους ηγετες και τους εργατες ενδυσης μονο τους εργοδοτες μπορει να ωφελησει. Πρεπει αμεσα να παρτει η τελικη αποφαση και να ξαναχτειστει το αρραγες μετωπο που θα μπορεσει να νικησει τους εργοδοτες.

- Οχι στην προταση Μουσιουττα.
- Αμεσο καλεσμα Πανσυνδικαλιστικης συσκεψης.
- 24ωρη Γενικη Απεργια.

Λευκωσια,
12/5/87

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΤΕΡΥΓΑ ΤΟΥ Σ.Κ. ΕΔΕΚ

"Ποια ειναι η σχεση... των πολιτικων γεγονοτων με τα πολιτικα συνθηματα; της πολιτικης πραγματικοτητας με την πολιτικη ιδεολογια;... η μεγαλη προοδευτικη σημασια ολων των κρισεων, ακομη και των πιο σοβαρων, των πιο δυσκολων και των πιο οδυνηρων, συνισταται αναμεσα στ' αλλα, ακριβως στο οτι με θαυμαστη ταχυτητα, δυναμη και σαφηνεια, ξεσκεπαζουν και σαρωνουν τα σαθρα - εστω και καλοπροαιρετα - λογια, τους σαθρους - εστω και αν εγιναν ξεκινωντας απο τις καλυτερες προθεσεις - θεσμους" Λενιν

